

Returadresse
Land og Vand, Landbrug
Toften 6, 6880 Tarm

Ringkøbing-Skjern Kommune

Sagsbehandler
Inga-Merethe Plauborg
Larsen
Direkte telefon
9974 1543
E-post
inga-
merethe.larsen@rksk.dk

Dato
18. september 2012
Sagsnummer
2011111724A

[Redacted]
Esbølvej 50, Sdr. Vium
6893 Hemmet

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen

Esbølvej 54, Sdr. Vium, 6893 Hemmet

Virksomhedens art:	Produktion af slagtesvin, samt tyreopdræt
Matrikel nr.:	11 c m.fl., Viumgård Hgd., Sdr. Vium
Betegnelse:	Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Tilsynsmyndighed:	Ringkøbing-Skjern Kommune

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	[REDACTED], Esbølvej 50, Sdr. Vium, 6893 Hemmet
Bedriftens adresse	Esbølvej 54, Sdr. Vium, 6893 Hemmet
Bedriftens miljøkonsulent	Vestjysk Landboforening, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing: Att.: Rikke Ilsøe Mogensen Telefon: 96 81 42 23 Mobil: 51 51 50 04 E-mail: rim@vjil.dk
Bedriftens matrikelnumre	11c Viumgård Hgd. Sdr. Vium
	8l Lydum By, Lydum
	30g Lydum By, Lydum
	8m Lydum By, Lydum
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	68400414 / 1010991966 / 55473
Ejendomsnummer	7600002827
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Oplysninger om husdyrbruget:

Dyrehold	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Malkekøer, tun g race	40	47,1	0	-
Småkalve, tung race (0-6 mdr.)	9	1,8	0	-
Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning)	31	11,9	0	-
Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.)	40	4,7	50	5,9
Ungtyr, tung race (6 mdr.-slagtning 440 kg)	40	10,0	50	12,5
Slagtesvin (30-112 kg)	0	-	7.300	224
I alt		75,5*		242,4
Arealer	Ha		Ha	
Ejet/forpagtet - udbringningsareal	-		0	
Aftaleareal (også ejet af ansøger - men under et andet CVR nummer)	-		112,85	
Aftaleareal (Gl. Landevej 34)	-		63,9	
Udbringningsareal i alt			176,75	
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m ³	Areal (m ²)	Kapacitet m ³	Areal (m ²)
Eksisterende bygninger		1.600		1.600
Gl. gyllebeholder afvikles	500		-	
Ny svinestald		-		2.210
Ny gyllebeholder med telt overdækning	0		3.500	
I alt	500	1.600	3.500	3.810

* efter nugældende dyreenhedsdefinitioner

Staldanlæg med dyrehold – Ansøgt drift:

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg) eller Alder ind	Udgangs vægt (kg) eller Alder ud	Antal Stipladser	Foderkorrektion
Gl. Stald ST-97668							
Tyrekalv, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	50	5,9	40 kg	220 kg	25	-
Ungtyr, tung race	Spaltegulvboks	50	12,5	220 kg	440 kg	25	-
Ny stald ST-97669							
Slagtesvin	Drænet gulv +spalter(33/67)	7.300	224	30 kg	112 kg	2.000	146,0 g råprotein pr. FE
I alt		-	242,4	-	-	-	-

Husdyrgødning til udbringning: Oplysningerne vedrørende gødningsregnskab for ansøgte husdyrbrug, er angivet i nedenstående tabel. Tabellen viser en oversigt over antallet af dyreenheder til udbringning på bedriftens udbringningsarealer.

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

	Husdyrbrug	Kg N/år	Kg P/år	Svarende til antal DE
Produceret kvæggylle + dybstrøelse	Esbølvej 54	1.661,48	257,86	18,38
Produceret svinegylle	Esbølvej 54	18.483,67	4.025,16	223,98
I alt total		20.145,15	4.283,02	242,36
Afsat til aftalearealer				
Kvæggylle + dybstrøelse	Skuldbølvej 1, 6893 Hemmet	1.661,48	257,86	18,38
Svinegylle		11.412,67	2.423,16	134,98
Svinegylle	Gl. Landevej 34, 6873 Hemmet	7.071,0	1.602,0	89,0
I alt til aftalearealer		20.145,15	4.283,02	242,36

I den hjemviste godkendelse indgik der udbringningsarealer under ejendommen Esbølvej 54. Dette er nu ændret til, at al jorden fra Esbølvej 54 drives under et andet CVR nummer, som tilhører ejendommen Skuldbølvej 1, 6873 Hemmet, som også ejes af [REDACTED]. Derudover er der indgået aftale om udbringning af husdyrgødning på arealer tilhørende ejendommen Gl. Landevej 34, 6873 Hemmet.

Som det fremgår af ovennævnte tabel afsættes al den producerede husdyrgødning, fra Esbølvej 54, til aftalearealer. Derfor indgår der ikke udbringningsarealer i denne godkendelse.

Dele af disse aftalearealer ligger i nitratklasse 2, P-klasse 2, nitratfølsomt indvindingsopland, samt i oplandet til habitatområde Ringkøbing Fjord. I oplandet til Ringkøbing Fjord har husdyrintensiteten i perioden 2007 til 2011 været stigende, som betyder, at der er krav til, at udvaskningen af kvælstof fra disse arealer skal nedbringes til et niveau, svarende til planteavlbrug uden tilførsel af husdyrgødning ("Planteavlsmodellen").

Som følge heraf kan disse aftalearealer ikke godkendes efter § 12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse, men skal i stedet godkendes efter § 16 i samme lov. Der skal derfor udarbejdes særskilte § 16-arealgodkendelser af samtlige arealer, som hører under ejendommen Skuldbølvej 1 og Gl. Landevej 34, således at beskyttelsesniveauerne for fosforoverskuddet, nitratudvaskning til overfladevandet og grundvandet overholdes, samt at det sikres, at kvælstofudvaskningen fra rodzonen ikke belaster oplandet til Natura 2000-området mere end et "Planteavlbrug" vil gøre.

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET:	3
1. MEDDELELSE AF MILJØGODKENDELSE	7
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ	7
1.2 AFGØRELSEN	10
2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	11
2.1 Generelt	11
2.2 Uheld og risici	11
2.3 Årsproduktion	11
2.4 Foderoptimering	12
2.5 Staldanlæg	12
2.6 Opbevaringsanlæg generelt	13
2.7 Gyllehåndtering	13
2.8 Transport	14
2.9 Spildevand	14
2.10 Oplag af olie og medicin	14
2.11 Affald	14
2.12 Skadedyr	14
2.13 Lugt	14
2.14 Støjkluder	15
2.15 Lys	15
2.16 Støv	15
2.17 Udbringningsarealer	15
2.18 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	15
2.19 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	16
2.20 Ophør	16
3. FORMALIA	17
3.1 LOVGRUNDLAG	17
3.2 GENERELT	17
3.3 OFFENTLIGHED	17
3.4 KLAGEVEJLEDNING	19
3.5 UDNYTTELSE	20
BILAG 1. MILJØREDEGØRELSE FOR MILJØGODKENDELSEN	21
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ	21
1.2 OPLYSNINGER OM OPBEVARINGSANLÆG	28
1.3 BEREGNINGER PÅ ANLÆG	30
1.4 OPLYSNINGER OM KRING AREALER	32
1.5 OPLYSNINGER OM GØDNING	33
1.6 OPBEVARINGSKAPACITET	35
1.7 BAT (BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK/ RENERE TEKNOLOGI)	36
1.8 BEREGNING AF BAT-EMISSIONSNIVEAU FOR BEDRIFTEN	39
BILAG 2. MILJØVURDERING FOR MILJØGODKENDELSEN	42
2.1 BAGGRUND	42
2.2 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	43
2.2.1 Afstandskrav	43
2.2.2 Beskyttelseslinjer	43
2.2.3 Kulturmiljø	43
2.2.4 Placering i landskabet	43
2.3 INDRETNING OG DRIFT	44
2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik	44
2.3.2 Håndtering af regnvand og spildevand	47
2.3.3 Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof	47
2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald	47
2.3.5 Håndtering af unormale driftssituationer eller uheld	47
2.4 BEGRÆNSNING AF EVENTUELLE GENER FOR NABOER	48

2.4.1 Lugt.....	48
2.4.2 Støj.....	48
2.4.3 Lys.....	49
2.4.4 Fluer og skadedyr.....	49
2.4.5 Støv.....	49
2.4.6 Trafik, til- og frakørsel.....	49
2.4.7 Tilsyn, kontrol og egenkontrol.....	50
2.5 ALTERNATIVE LØSNINGER.....	50
2.5.1 Andre muligheder.....	50
2.5.2 0-alternativ.....	50
2.6 OPHØR.....	50
2.7 NATUR OG VAND.....	51
2.7.1 International natur – beskrivelse.....	51
2.7.2 Grundvand og overfladevand.....	54
2.7.3 Bilag IV-arter.....	54
2.7.4 Ammoniak.....	55
2.8 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING.....	57
2.9 KONKLUSION.....	57
BILAG 3. KOMMENTARER TIL MILJØGODKENDELSEN:.....	59
BEREDSKABSPLAN.....	59
STØJ.....	59
BILAG 4. BYGNINGSOVERSIGT, SAMLEDE ANLÆG.....	60
BILAG 5. GYLLEKØLING – FABRIKAT.....	61
BILAG 6. UDBRINGNINGSAREALER, SAMT TRANSPORTVEJE.....	62
BILAG 7. KORT MED AMMONIAKBBEREGNINGSPUNKT.....	63
BILAG 8. RESULTAT AF AMMONIAKDEPOSITIONSBEREGNING.....	64
BILAG 9. OVERSIGTSKORT, KVÆLSTOFDEPOSITIONER (DMU2009).....	65
BILAG 10. OVERSIGTSKORT, FREDNINGER, SAMT SKOVBYGGELINJE.....	66
BILAG 11. OVERSIGTSKORT, KULTUR, LANDSKABS-, SAMT NATURA 2000-OMRÅDER.....	67
BILAG 12. OVERSIGT OVER FODERSAMMENSÆTNING.....	68
BILAG 13. BEREDSKABSPLAN.....	69

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

1.1 Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern kommune modtog den 21. november 2011 en fornyet ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på Esbølvej 54, Sdr. Vium, 6893 Hemmet. Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget med tilhørende udbringningsarealer, en omlægning og udvidelse af husdyrbrugets dyrehold, opførelse af ny svine-stald, samt gyllekøling og etablering af ny gyllebeholder med teltoverdækning. I forbindelse med opførelsen af stalden fjernes den gl. gyllebeholder.

Ringkøbing-Skjern Kommune har den 9. december 2008 og den 4. maj 2009 truffet afgørelse efter husdyrlovens § 12 om miljøgodkendelse af en omlægning og udvidelse af husdyrbruget. Afgørelserne blev efterfølgende påklaget til Miljøklagenævnet af Det Økologiske Råd i breve af 6. januar 2009 og 1. juni 2009.

Begge afgørelser er pr. 1. januar 2011 overført til Natur- og Miljøklagenævnet, som har færdigbehandlet afgørelserne efter de hidtil gældende regler. Klagenævnet har den 24. marts 2011 ophævet og hjemvist begge afgørelser til fornyet behandling med virkning fra 1 år efter datoen for klagenævnets afgørelse.

I Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse nævnes:

Ved denne fornyede behandling af sagen bør der indgå en vurdering efter retningslinjerne i vejledningen, hvilket bl.a. indebærer, at der skal indhentes oplysninger om udviklingen af husdyrtryk m.v. i oplandet til Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen. Hvis vejledningens kriterier kan konstateres overholdt, er det dokumenteret, at udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne ikke vil kunne skade det internationale naturbeskyttelsesområde.

Nævnet bemærker herved, at Miljøstyrelsens vejledende anvisninger om beregning af emissionsgrænseværdier skal indgå i grundlaget for kommunens genbehandling af sagen.

Kort resumé

Godkendelserne er fuldt udnyttet, idet de bygningsmæssige ændringer er opført, gyllekølingsanlægget er etableret og produktionen er opstartet.

Det etablerede dyrehold og de bygningsmæssige ændringer, som er opført på husdyrbruget på adressen Esbølvej 54, Sdr. Vium, omfatter følgende:

7.300 årligt producerede slagtesvin (30-112 kg), svarende til 224 DE, samt 50 tyrekalve (40-220 kg) og 50 ungtyre (220-440 kg), alle i tung race, svarende til i alt 18,4 DE.

Ny slagtesvinestald på i alt 2.210 m² med drænet gulve + spalter, samt etablering af gyllekølingsanlæg og ny gyllebeholder med en kapacitet på i alt 3.500 m³ med teltoverdækning. I forbindelse med opførelsen af den nye stald blev den gl. gyllebeholder på 500 m³ fjernet. Se luftfoto over det samlede anlæg på bilag 4.

Produktionen overholder husdyrlovens beskyttelsesniveauer for lugt, ammoniak, fosfor, samt nitrat til overfladevand og grundvand. Beskrivelse og vurdering for lugt og ammoniak fremgår af bilag 2. Husdyrlovens beskyttelsesniveau for fosfor og nitrat indgår ikke i denne godkendelse, idet al husdyrgødning fra husdyrbruget afsættes til gylleaftalearealer, som godkendes særskilt i § 16-arealgodkendelser, således at husdyrlovens beskyttelsesniveauer for fosforoverskuddet, nitratudvaskning til overfladevand og grundvand overholdes.

Afstandskrav

Alle lovpligtige afstandskrav, er ifølge ansøgningen, overholdt.

Ammoniak

Husdyrbruget er omfattet af krav om 15 % (krav i 2007) ammoniakreduktion fra stald og lager, hvilket er overholdt i henhold til ansøgningen.

Miljøstyrelsens vejledende emissions-grænseværdier for BAT-emissionsniveau for bedriften er beregnet til 2.498 kg NH₃-N. Ammoniakemissionsniveauet for ansøgte projekt er 2.491 kg NH₃-N, jvnf. ansøgningen. Det beregnede emissionsniveau for ammoniak er således overholdt.

Det generelle ammoniakreduktionskrav, samt niveauet for BAT opnås ved at etablere gyllekølingsanlæg i den nye slagtesvinestald med drænet gulve/spalter, anvendelse af foderoptimeringstiltag, samt teltoverdækning af den nye gyllebeholder.

Disse foranstaltninger er medvirkende til, at husdyrbruget kan reducere ammoniakfordampningen med mere end 15 %, hvorfor ansøger tilskrives et frivilligt ammoniaktiltag, der er mindre end det lovpligtige ammoniakkrav.

Lugt

Som følge af ansøgte omlægning og udvidelse af dyrehold, er der indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlægget, hvilket er foretaget efter Ny Beregnings model. Lugtgeneafstande (afstande, hvor der kan forventes væsentlige lugtgener) er ifølge ansøgningen følgende:

Byzone	641 meter
Samlet bebyggelse	483 meter
Enkelt bolig	223 meter

Ifølge ansøgningen er de faktuelle afstande > 1,4 km til nærmeste byzone (Lydum), > 1,3 km til samlet bebyggelse (Lydum) og > 274 meter til enkelt bolig uden landbrugspligt. Ifølge ansøgningen er genekriterierne overholdt.

Ifølge kommuneplanen er der ikke/planlagt fremtidig byzone-, eller sommerhusområder indenfor de beregnede geneafstande fra husdyrbruget.

Grundvand og overfladevand

Samtlige udbringningsarealer, som tilhører husdyrbruget på Esbølvej 54, Sdr. Vium, 6893 Hemmet drives under et andet CVR nr. og indgår derfor ikke i denne godkendelse, men skal godkendes særskilt efter § 16 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, således at beskyttelsesniveauerne for nitratudvaskning til overfladevand og grundvand, samt fosforoverskuddet overholdes.

Natur

§ 7-naturområder: Beskyttelsen af naturområder mod ammoniakdeposition fra stald og lager er rettet mod de naturtyper, der er omfattet af Husdyrlovens § 7 og som betegnes som "særlige naturområder". Derudover har Ringkøbing-Skjern kommune udpeget nogle områder, der vurderes som "særlige ammoniakfølsomme naturområder" og disse skal beskyttes mod ammoniakdeposition på lige fod med § 7-naturtyperne.

Der findes ingen naturområder omfattet af lovens § 7, eller andre særlige ammoniakfølsomme naturområder indenfor en radius af 1000 meter (bufferzone II) fra stald og lager, jvnf. bilag 7. Bedriften er som udgangspunkt derfor ikke omfattet af et skærpet beskyttelsesniveau for ammoniak, som rækker udover det generelle reduktionskrav gældende for husdyrbruget.

Nærmeste udpegede naturområde, som er udpeget efter lovens § 7, er Vejrup Sø Hede, som er særligt kvælstoffølsom og A-målsat. Naturarealet ligger i en afstand af ca. 1,7 km nord for staldanlægget og ansøger og dennes konsulent har foretaget en depositionsregning til dette kvælstoffølsomme naturområde, som er nærmere beskrevet og vurderet i bilag 2.

§ 3 naturarealer: Jvnf. bilag 7 ligger der enkelte naturområder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor 1000 meter fra husdyrbrugets stald og lager, som ikke er omfattet af lovens § 7. Udover et mindre vandhul er der registreret en sø/moseområde, som ligger ca. 430 meter nord for staldanlægget.

I henhold til Naturbeskyttelsesloven må der ikke foretages ændringer i tilstanden af naturområder, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og disse § 3 beskyttede naturområder, er som udgangspunkt beskyttet af det generelle krav om reduktion af ammoniak fra bedriften, som jvnf. ansøgningen, er opfyldt. Dog har ansøger og dennes konsulent foretaget en beregning af ammoniakdepositionen på ovennævnte sø/moseområde, som er nærmere beskrevet og vurderet i bilag 2.

Natura 2000-områder: Indenfor en radius af 1.000 meter fra husdyrbrugets stald og lager, ligger der ikke naturområder, som er udpeget som Internationale Naturbeskyttelsesområde (Ramsarområder, EF-habitatområder, samt EF-fuglebeskyttelsesområde). Det nærmeste område, der er udpeget som Natura 2000-område er EF-habitatområdet Ringkøbing Fjord, Nymindestrømmen og Lønborg Hede som ligger i en afstand af ca. 6-7 km V-NV-NØ for husdyrbrugets anlæg, jvnf. bilag 11.

Aftalearealer

Al husdyrgødningen fra husdyrbruget på Esbølvej 54, Sdr. Vium (242,36 DE) afsættes på aftalearealer tilhørende ejendommene Skuldbølvej 1, 6893 Hemmet og Gl. Landevej 34, 6893 Hemmet.

Dele af disse aftalearealer ligger i nitratklasse 2, P-klasse II, samt nitratfølsomt indvindingsopland. Endvidere har Miljøstyrelsen udmeldt, at kommunen kun kan godkende projekter, hvor udvaskningen af nitrat til Ringkøbing Fjord er på samme niveau som udvaskningen fra et planteavlsbrug, da husdyrtrykket i oplandet til Ringkøbing Fjord har været stigende i forhold til 2007. Det betyder, at der er krav til, at udvaskningen af kvælstof fra disse arealer skal nedbringes til et niveau, svarende til planteavlsbrug uden tilførsel af husdyrgødning ("Planteavlsmodellen").

Som følge heraf kan aftalearealerne, tilhørende Skuldbølvej 1 og Gl. Landevej 34, ikke godkendes efter § 12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse, men skal i stedet godkendes efter § 16 i samme lov. Der skal derfor udarbejdes særskilte § 16-arealgodkendelser af samtlige arealer, som hører under ejendommen Skuldbølvej 1 og Gl. Landevej 34, således at beskyttelsesniveauerne for fosforoverskuddet, nitratudvaskning til overfladevand og grundvand overholdes, samt at det sikres, at kvælstofudvaskningen fra rodzonen ikke belaster oplandet til Natura 2000-området mere end et "Planteavlsbrug" vil gøre.

Landskabelige værdier/interesseområder

Jvnf. bilag 11 ligger husdyrbruget udenfor områder, der i kommuneplanen 2009-2021 er udpeget som værdifulde interesseområder og landskabsområder, hvor der i særlig grad skal tages hensyn til de landskabelige værdier, man kan få af landskabet.

Kulturmiljø

Området indeholder iht. Kommuneplanen 2009-2021 ikke et særligt værdifuldt kulturmiljø. Der er ingen fortidsminder, diger, eller fredede arealer på, eller i nærheden af husdyrbruget, jvnf. bilag 10 og 11.

Udtalelse/bemærkninger fra Varde kommune

Idet det etablerede nyanlæg er placeret indenfor 1.000 meter fra kommunegrænsen til Varde Kommune, er udkastet til den fornyede behandling af miljøgodkendelsen, på husdyrbruget på Esbølvej 54, Sdr. Vium, 6893 Hemmet, sendt i 6 ugers høring i Varde Kommune i perioden fra den 2. august 2012 til og med den 13. september 2012 (indenfor Rådhusets åbningstid.)

1.2 Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed på ny miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 11 c m.fl. Viumgård Hgd., Sdr. Vium beliggende på adressen Esbølvej 54, Sdr. Vium, 6893 Hemmet. Afgørelsen meddeles i medfør af § 12 stk. 2 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Denne miljøgodkendelse erstatter tidligere meddelte ibrugtagne miljøgodkendelser, dateret den 9. december 2008 og den 4. maj 2009, som blev ophævet og hjemvist til fornyet behandling af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne fornyede miljøgodkendelse gælder hele husdyrbruget, med undtagelse af husdyrbrugets udbringningsarealer og omfatter det etablerede dyrehold, som er omlagt og udvidet

- **fra** 40 malkekøer med opdræt, alle i tung race svarende til i alt 75,5 DE
- **til** 7.300 årligt producerede slagtesvin (30 kg til 112 kg), svarende til 224 DE, samt 50 tyrekalve (40-220 kg) og 50 ungtyre (220-440 kg), alle i tung race, svarende til i alt 18,4 DE.

Derudover omfatter den fornyede miljøgodkendelse de bygningsmæssige ændringer, som består af opført slagtesvinestald på i alt 2.210 m² med drænet gulve/spalter, etablering af gyllekølingsanlæg og ny gylletank på i alt 3.500 m³ med teltoverdækning og fjernelse af gl. gylletank på 500 m³ i forbindelse med opførelsen af den nye stald.

Der indgår ikke udbringningsarealer i denne godkendelse, idet al husdyrgødning (242,4 DE) fra husdyrbruget på Esbølvej 54, Sdr. Vium, afsættes på aftalearealer, som tilhører ejendommene Skuldbølvej 1, 6873 Hemmet og Gl. Landevej 34, 6873 Hemmet.

Disse aftalearealer godkendes særskilt efter § 16 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, således at beskyttelsesniveauerne for fosforoverskuddet, nitratudvaskning til overfladevand og grundvand overholdes, samt at det sikres, at kvælstofudvaskningen fra rodzonen ikke belaster oplandet til Natura 2000-området mere end et "Planteavlsbrug" vil gøre.

Afgørelse om den fornyede miljøgodkendelse sker på baggrund af ansøgning (fiktiv) skema 30366, version 2, genberegnet og downloadet den 19. april 2012.

Afgørelsen om den fornyede miljøgodkendelse af husdyrbruget på Esbølvej 54, Sdr. Vium, 6893 Hemmet meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

Der gøres hermed opmærksom på, at den fornyede miljøgodkendelse ikke fritager fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold, eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel ikke nævnt i denne fornyede miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår og skal fremover drives efter disse.

2.1 Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Den fornyede miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 2 fra meddelelsen af denne. Med "udnyttet" menes, at planlagt byggeri- og anlægsarbejde er iværksat og at arbejdet fortsætter og færdiggøres i et rimeligt tempo og skal være afsluttet inden for et år efter fristens udløb. Et påbegyndt byggeri kan således ikke afbrydes i en længere periode og derefter genoptages.

Byggeri i henhold til miljøgodkendelsen må godt foregå selvom byggeriet ikke er påbegyndt inden miljøgodkendelsen er udløbet, hvis der er indgået en retlig bindende kontrakt med en entreprenør. Denne kontrakt skal være underskrevet inden miljøgodkendelsen udløber.

Den del af byggeriet i miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden 2 år efter at den er meddelt bortfalder.

- 3) De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/reovering kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

2.2 Uheld og risici

- 5) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.

- 6) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

2.3 Årsproduktion

- 7) Den godkendte husdyrproduktion, skal være jævnt fordelt over året.
- 8) Den fornyede miljøgodkendelse omfatter et dyrehold bestående af 7.300 årligt producerede slagtesvin (30-112 kg) svarende til 223,98 DE, samt 18,38 DE i tyreopdræt, tung race, som består af 50 tyrekalve (40-220 kg) og 50 ungtyre (220-440 kg).

(I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse, skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der

var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet).

Almindelige sæsonudsving, samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør udsving i dyreholdets størrelse, som følge af mindre tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, så længe de maksimale på 223,98 DE i slagtesvin, samt 18,38 DE i tyreopdræt ikke overskrides.

9) Der må ikke på noget tidspunkt være flere end i alt 2.000 stipladser på stald.

2.4 Foderoptimering

10) Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. slagtesvin x antal slagtesvin må maksimalt være 4.040 kg pr. år.

Kontrolleres og beregnes ud fra ligninger på bilag 12.

11) Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. slagtesvin x antal slagtesvin må maksimalt være 20.148 kg N pr. år.

Kontrolleres og beregnes ud fra ligninger på bilag 12.

12) Samtlige af husdyrbrugets slagtesvin på staldsystem "Drænet gulv + spalter (33/67)" skal leve op til ovennævnte krav til fodring.

Dokumentation for indholdet af N og P ab dyr pr år skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 mdr. i perioden 15. september til 15. februar det efterfølgende år. Dokumentationen kan være i form af effektivitetskontrol og logbog over de anvendte foderblandinger.

2.5 Staldanlæg

13) I den gamle dybstrøelsesstald til tyrekalvene skal der strøes halm, eller andet tørstof i mængder, som sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Ammoniakreducerende miljøteknologi (gyllekøling)

14) I den nyopførte slagtesvinestald skal der etableres gyllekøling i gyllekanalerne jf. Teknologiblad fra Miljøstyrelsen "Køling af gylle i slagtesvinestalde, revideret 23. maj 2011, version 2".

15) I den nyopførte slagtesvinestald skal gyllekanalerne forsynes med gyllekølingsanlæg, i alt 1.840 m² gyllekanal. For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 7 % NH₄-effekt, skal der i gennemsnit over året være en køleeffekt på mindst 7 W/m².

Ammoniakreduktionen er den reduktion, der er nødvendig for at leve op til kommunens BAT-niveau for ammoniak.

16) Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 13 kW.

17) Anlægget for gyllekøling skal være i drift 8.760 timer/år, hvilket svarer til en driftstid på min. 1.755 timer med en varmepumpe på 36 KW. Anlægget skal være forsynet med en timetæller på varmepumpen.

Hvis der sættes en varmepumpe med en større køleeffekt på anlægget, bliver den faktiske driftstid pr. år (den tid hvor varmepumpen faktisk kører) kortere. Den må-

nedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.

- 18) Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper køleanlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop.
- 19) Enhver type af driftsstop noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.
- 20) Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom

2.6 Opbevaringsanlæg generelt

Beholder til flydende husdyrgødning

- 21) Gl. gyllebeholder skal afvikles
- 22) Den nye gyllebeholder på 3.500 m³ skal etableres med fast overdækning i form af telt. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal telt lukkes.
- 23) Opbevaringskapaciteten skal mindst være 9 mdr.
- 24) Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.
- 25) Der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderen finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter end påfyldning af gylle. Et alternativ til etablering af en støbt plads er, at pumpningen/sugningen af gylle fra beholderen altid sker med selvfylgende vogn, eller lign., der har returløb til beholderen.
- 26) Såfremt der bakkes til beholderen skal der etableres en anordning der sikrer beholderen mod påkørsel.
- 27) Gyllebeholderen må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.
- 28) Gyllebeholderen skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til det formål, hvortil den er tilladt.

2.7 Gyllehåndtering

- 29) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles.
- 30) Såfremt der ved gyllebeholderen etableres fast pumpeystem, skal elinstallationen indrettes, så pumpen ikke kan startes utilsigtet.
- 31) Hvis der monteres fjernbetjent pumpeudstyr på gyllebeholderen, skal der være monteret en anordning, som sikrer, at pumpen slår fra automatisk, når der er pumpe, hvad der svarer til indholdet af en gyllevogn.

Der kan alternativt etableres en anordning, som sikrer, at pumpen kun kan startes, når der står en gyllevogn under udløbet. Et andet alternativ er, at pumperøret drejes ind over gyllebeholder, når pumpen ikke anvendes.

2.8 Transport

- 32) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og ved transport på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg, spildkant, eller lignende, således at spild ikke kan finde sted.

Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

- 33) Transport af husdyrgødning skal som udgangspunkt foregå af de på bilag 6 angivne veje og vil foregå igennem byerne Sdr. Vium og Hemmet.
- 34) Såfremt der opstår problemer af transport af husdyrgødning gennem bymæssig bebyggelse skal husdyrgødningen transporteres i lastbil, eller et påhængskøretøj hertil. Under transporten skal flydende husdyrgødning opbevares i lukkede tanke.
- 35) Transport af dyr og foder til og fra ejendommen skal ske således, at tilsynsmyndigheden vurderer, at der tages størst mulig hensyn til omgivelserne.
- 36) Sker transport af gylle af en anden end den ansvarlige, eller dennes ansatte, skal ovennævnte krav gøres kendt og følges af entreprenøren.

2.9 Spildevand

- 37) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.

2.10 Oplag af olie og medicin

- 38) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. Kattegrus.
- 39) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 40) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

2.11 Affald

- 41) Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens til enhver tid gældende affaldsregulativer.

2.12 Skadedyr

- 42) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.
- 43) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

2.13 Lugt

- 44) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.14 Støjkilder

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier angivet i nedenstående tabel (se bilag 3 ved dokumentation), målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag Kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- 45) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.
- 46) Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

2.15 Lys

- 47) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 48) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

2.16 Støv

- 49) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.
- 50) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.

2.17 Udbringningsarealer

- 51) Al husdyrgødning må udbringes på de udbringningsarealer (aftalearealer), der er angivet på bilag 6.

2.18 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 52) BAT skal inddrages ved næste gennemgribende reovering af eksisterende stalde, som fastsættes ved næste revurdering af miljøgodkendelsen.
- 53) Enzymet fytase skal anvendes i alle foderblandinger til slagtesvin. Fytase doseres, således at fosforindholdet reduceres maksimalt. Den doserede mængde skal afpasses således, at den til enhver tid er økonomisk, dyrevelfærds- og miljømæssig forsvarligt.

Anvendelse af fytase skal kunne dokumenteres ved tilsyn i form af ajourførte foderplaner.
- 54) Der skal anvendes fasefodring på ejendommen. Anvendelse af fasefodring skal kunne dokumenteres ved tilsyn i form af ajourførte foderplaner.

2.19 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 55) Dokumentation i form af kvitteringer, logbog/produktionskontrol, eventuelle blandeforskrifter, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning
- 56) Såfremt, der efter tilsynsmyndighedens vurdering, sker en større belastning af miljøet, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal der efter tilsynsmyndighedens anmodning forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission, ammoniakdeposition, lugt fra bedriften, som ligger til grund for miljøgodkendelsen, er overholdt.
Hvis forudsætningerne for miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.
- 57) Der er stillet vilkår om anvendelse af fytase og fasefodring på husdyrbruget, som skal kunne dokumenteres ved tilsyn i form af ajourførte foderplaner.
- 58) Der er stillet vilkår om fodersammensætningen. Dokumentation for fodervilkår beregnes efter ligning på bilag 12 og skal kunne forevises tilsynsmyndigheden efter anmodning.

2.20 Ophør

- 59) Ved ophør af driften skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Blandt andet skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes efter gældende regler.

Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende skal anvendes til andet formål, og såfremt de ved syn og skøn vurderes misligholdt.

Note: Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

3. Formalia

3.1 Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet).

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31. marts 2009.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 764 af 28. juni 2012.
- Bekendtgørelse om lov om naturbeskyttelse, nr. 933 af 24. september 2009
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1415 af 12. december 2011.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen), nr. 1321 af 21. december 2011.

3.2 Generelt

Den fornyede miljøgodkendelse tager udgangspunkt i gældende lov og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår som er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, samt supplerende oplysninger indhentet i forbindelse med sagsbehandlingen.

Den fornyede miljøgodkendelse indeholder en vilkårsdel, en formalitet, miljøredegørelse, samt en miljøvurdering. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det etablerede projekt, samt vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand, herunder bl.a. natur og landskab.

3.3 Offentlighed

Jvnf. lovens § 12 er ovennævnte ansøgning om miljøgodkendelse desuden omfattet af IPPC-reglerne, hvilket bl.a. medfører, at offentligheden skal inddrages tidligt og effektivt i beslutningsprocessen, således at kommentarer og udtalelser kan fremsættes, mens alle muligheder stadig står åbne.

Modtagelse af ovennævnte ansøgning om fornyet miljøgodkendelse blev annonceret den 10. maj 2012 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/landbrug. Annonceringsperioden er 3 uger og løb frem til og med den 30. maj 2012, hvor der ikke indkom indsigelser i forbindelse med offentlighedsfasen.

Udkastet til den fornyede miljøgodkendelse har været til gennemlæsning hos ansøgers konsulent og indkomne rettelser er taget til efterretning og indarbejdet i det endelige udkast til den fornyede miljøgodkendelse.

Nærmeste naboer og ejer af ejendomme indenfor en radius af ca. 500 meter fra det etablerede projekt er skriftligt blevet orienteret om udkastet til den fornyede miljøgodkendelse og om muligheden for at rekvirere udkastet og komme med bemærkninger hertil.

Høringsfristen er 6 uger i perioden fra den 2. august 2012 til og med den 13. september 2012 (indenfor rådhusets åbningstid), hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

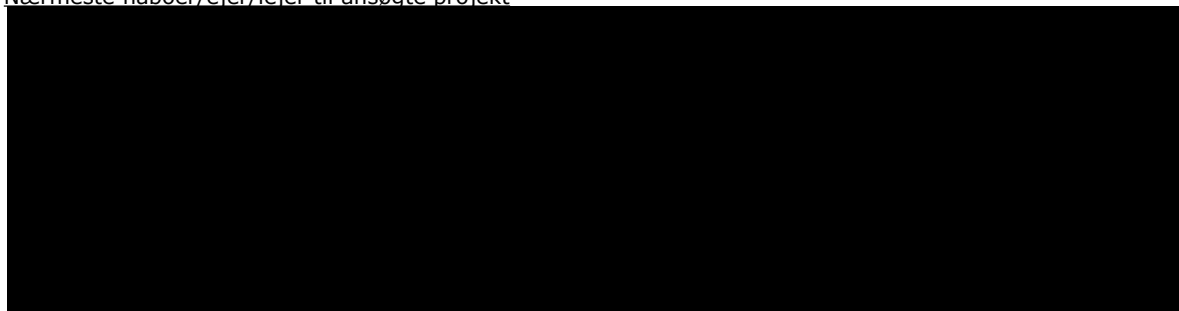
I samme periode er udkastet til miljøgodkendelsen sendt til ansøger og dennes konsulent, andre parter, som har anmodet herom (interessenter), samt Varde Kommune, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Underretning om udkast til den fornyede miljøgodkendelse har været i partshøring hos følgende:

Følgende er skriftligt blevet orienteret herom:

Nærmeste naboer/ejer/lejer til ansøgte projekt

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Kopi af udkast til den fornyede miljøgodkendelse er sendt i partshøring til:

- Ansøgers konsulent
 - Vestjysk Landboforening, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing.
Att.: Rikke Ilsøe Mogensen, e-mail rim@vil.dk
- Gyllemodtager
 - [Redacted] l. Landevej 34, 6893 Hemmet
- Varde Kommune
 - Agronom Klaudi Andresen, e-mail: klan@varde.dk

samt til følgende interessenter

- Ringkøbing-Skjern Museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: arkaeologi@levendehistorie.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé, 8270 Høbjerg, e-mail: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredning, Masnæsøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: ringkoebing-skjern@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbund.dk, lp@sportsfiskerforbundet.dk
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, e-mail: nst@nst.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: midtvestjylland@friluftsraadet.dk

Afgørelse om den fornyede miljøgodkendelse vil blive offentliggjort torsdag den 20. september 2012 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/landbrug

Kopi af den fornyede miljøgodkendelse er sendt til:

- Ansøgers konsulent
Vestjysk Landboforening, Herningvej 3-5, 6950 Ringkøbing.
Att.: Rikke Ilsøe Mogensén, e-mail rim@vjl.dk
- Gyllemodtager
[REDACTED] l. Landevej 34, 6893 Hemmet
- Varde Kommune
Agronom Klaudi Andresén, e-mail: klan@varde.dk

samt til følgende interessenter

- Ringkøbing-Skjern Museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: arkeologi@levendehistorie.dk
- Det økologiske Råd, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing@dof.dk
- Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé, 8270 Højbjerg, e-mail: midt@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredning, Masnæsøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: ringkoebing-skjern@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskeren.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, e-mail: lbt@sportsfiskerforbund.dk, lp@sportsfiskerforbundet.dk
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, e-mail: nst@nst.dk

3.4 Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Natur- og Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal sendes til Ringkøbing-Skjern Kommune, Land og Vand, Toften 6, 6880 Tarm. Klagen vil herfra blive sendt videre til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der er klagemyndighed.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og eventuel klage skal fremsendes til Ringkøbing-Skjern Kommune senest den 18. oktober 2012, inden rådhusets åbningstid ophører.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af din klage, at du indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Nævnet vil efter modtagelsen af klagen fra Ringkøbing-Skjern Kommune sende dig en opkrævning på gebyret. Du skal benytte denne opkrævning ved indbetaling, idet Natur- og Miljøklagenævnet ikke modtager check, eller kontanter. Klagenævnet påbegynder først behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nmkn.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

3.5 Udnyttelse

Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, jævnfør vilkår 2.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt, eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2020.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Fagleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Inga-Merethe Plauborg Larsen
Miljømedarbejder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Bilag 1

Bilag 1. Miljøredegørelse for miljøgodkendelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om genbehandling af miljøgodkendelsen, samt fra supplerende oplysninger indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Den tidligere ansøgning om miljøgodkendelse er af Natur- og Miljøklagenævnet ophævet og hjemvist til fornyet behandling den 24. marts 2011. I den forbindelse er der, den 3. oktober 2011, oprettet en fiktiv kopi ved ansøger med beregningsgrundlaget 01-2007, som er genberegnet og downloadet den 19. april 2012, version 2.

1.1 Ikke teknisk resumé

Husdyrbruget ligger på ejendommen matr. 11c m.fl., Viumgård Hgd., Sdr. Vium beliggende på adressen Esbølvej 54, Sdr. Vium, 6893 Hemmet. Husdyrbruget ligger i det åbne land ca. 1,4 km NØ for Lydum By og afstanden til den nærmeste bolig, uden landbrugspligt, ligger i en afstand af ca. 274 meter øst for det nye staldanlæg.

Ringkøbing-Skjern kommune meddelte den 9. december 2008 miljøgodkendelse til husdyrbruget på adressen Esbølvej 54, Sdr. Vium, 6893 Hemmet i henhold til § 12 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (Husdyrloven). Miljøgodkendelsen omfattede omlægning og udvidelse af eksisterende dyrehold fra 40 malkekøer med opdræt, svarende til 74,2 DE (efter daværende dyreenhedsdefinitioner) til 7.300 årligt producerede slagtesvin (30-112 kg), svarende til 245,1 DE (efter daværende dyreenhedsdefinitioner), samt opførelse af 2 nye slagtesvinestalde med et samlet areal på i alt 1.600 m², ny gyllebeholder på 3.000 m³ med telt overdækning og afvikling af ældre kostald.

Efterfølgende er der den 4. maj 2009, udarbejdet et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse, som omfattede en ændret størrelse og placering af staldanlæg og gyllebeholder. Staldanlægget ændres fra 2 slagtesvinestalde på i alt 1.600 m² til en stor slagtesvinestald på i alt 2.210 m² og gyllebeholderen ændres fra 3.000 m³ til 3.500 m³, også med fast overdækning i form af teltdug, samt fjernelse af ældre gyllebeholder på 500 m³ i forbindelse med opførelse og ændret placering af den nye stald.

Begge afgørelser er påklaget til Miljøklagenævnet af Det Økologiske Råd i breve af 6. januar 2009 og 1. juni 2009. Klagesagerne er pr. 1. januar 2011 overført til Natur- og Miljøklagenævnet, som har færdigbehandlet sagerne efter de hidtil gældende regler. Klagenævnet har den 24. marts 2011 ophævet og hjemvist afgørelserne til fornyet behandling med virkning fra 1 år efter datoen for klagenævnets afgørelse.

Godkendelserne er fuldt udnyttet, idet de bygningsmæssige ændringer er opført, gyllekøllingsanlægget er etableret og produktionen er opstartet og klagenævnets hjemvisning begrundes i manglende konkret vurdering af nitratudvaskningen til overfladevand, der ligger udover det fastlagte miljøbeskyttelsesniveau.

Det betyder, at den oprindelige ansøgning (skema 2148), som er hjemvist til fornyet behandling skal sagsbehandles påny. Dvs. at sagen skal genåbnes i IT-ansøgningssystemet med mulighed for at sende skemaet retur til ansøgers konsulent, for at hente supplerende oplysninger. Den oprindelige ansøgning blev indsendt år 2007, hvor reduktionskravet for husdyrbruget var 15 %. Dette reduktionskrav på 15 % skal fortsat være gældende, idet det ikke er en ny ansøgning, men en genbehandling af den indsendte ansøgning fra år 2007.

Som følge heraf, har ansøger og dennes konsulent, indsendt en kopi af den oprindelige ansøgning, som er sat til at være fiktiv (skema nr. 30366) til Ringkøbing-Skjern kommune den 21. november 2011.

Efterfølgende har Ringkøbing-Skjern Kommune, via brev dateret den 16. marts 2012, meddelt ansøger en afgørelse om, at kommunens frist for genbehandling af ovennævnte hjemviste sag, forlænges med 3-6 måneder, som betyder, at de ibrugtagne miljøgodkendelser på husdyrbruget beliggende på adressen Esbølvej 54, Sdr. Vium, må opretholdes indtil der foreligger et nyt udkast til miljøgodkendelse på ejendommen.

Den fornyede ansøgning om miljøgodkendelse omfatter det etablerede projekt, som består af omlægning og udvidelse af det eksisterende dyrehold tilbage i år 2007 til en besætning bestående af 7.300 årligt producerede slagtesvin (30-112 kg) og 50 tyreopdræt (40-440 kg), i alt svarende til 242,4 DE.

Endvidere omfatter ansøgningen de bygningsmæssige ændringer, som er opført og består af en ny slagtesvinestald på i alt ca. 2.210 m², svarende til en længde på ca. 96 meter og en bredde på ca. 23 meter. Stalden har en kiphøjde på ca. 6,4 meter og udvendigt beklædt med søsten, mørkegrå stålplader i gavlene og tagbelægningen er grå eternittag. Herudover den nyetablerede gyllebeholder med en kapacitet på 3.500 m³, som er med fast teltoverdækning. Den gl. gyllebeholder på 500 m³ er fjernet i forbindelse med opførelsen af den nye stald.

Denne miljøgodkendelse erstatter tidligere meddelte miljøgodkendelser, som tidligere nævnt er fuldt udnyttet. Dvs. at de bygningsmæssige ændringer på husdyrbruget er foretaget og produktionen er opstartet.

I denne godkendelse indgår der ikke udbringningsarealer, idet al husdyrgødningen fra bedriften på Esbølvej 54 (242,4 DE) afsættes på aftalearealer tilhørende ejendommene Skuldbølvej 1, 6893 Hemmet og Gl. Landevej 34, 6893 Hemmet. Idet dele af aftalearealerne ligger i nitratklasse 2, P-klasse 2 og nitratfølsomt indvindingsområde kan disse arealer derfor ikke godkendes efter § 12 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse, men skal i stedet miljøgodkendes efter § 16 i samme lov.

Der skal derfor udarbejdes særskilte § 16-arealgodkendelser af samtlige arealer, som hører under Skuldbølvej 1 og Gl. Landevej 34, således at beskyttelsesniveauerne for fosforoverskuddet, nitratudvaskning til overfladevand og grundvandet overholdes, samt at det sikres, at kvælstofudvaskningen fra rodzonen ikke belaster oplandet til natura 2000-området mere end et "Planteavlsbrug" vil gøre.

I forbindelse med ansøgningen om miljøgodkendelse er der foretaget beregninger af det ansøgte projekts miljømæssige konsekvenser. Resultatet af beregningerne for anlægget er angivet i afsnit 1.5

Følgende afsnit er informationer fra den fornyede ansøgning om miljøgodkendelse på bedriften på Esbølvej 54. Ansøgningen er udarbejdet af Vestjysk Landboforening for [REDACTED], Esbølvej 50, Sdr. Vium, 6893 Hemmet

Ikke teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

██████████ (ny ejer), Esbølvej 50, Sdr. Vium har i juni 2008 fået miljøgodkendt ejendommen Esbølvej 54, 6893 Hemmet. Miljøgodkendelsen blev påklaget og efterfølgende er sagen hjemvist til fornyet behandling.

██████████ (ny ejer), Esbølvej 50, Sdr. Vium søger hermed om at ændre dyreholdet på ejendommen Esbølvej 54 fra kvæg til slagtesvin samt tyreopdræt. Der søges i alt om 7300 slagtesvin til 112 kg svarende til 223,98 DE samt 50 tyrekalve svarende til 18,38 DE. Der skal i den forbindelse bygges ny slagtesvinestald og en ny gyllebeholder på 3.500 m³. Slagtesvinestalden vil blive bygget med drænet gulve og spalter og der etableres gyllekøling i staldene. Gylletanken vil blive overdækket.

Der kan forekomme variation i afgangsvægten fra slagtesvinene. Der ønskes, indenfor de rammer som beregninger viser, at kunne varieres med op til 10 %.

Gyllen og dybstrøelsen afsættes til arealerne under Skuldbølvej 1, 6893 Hemmet, samt arealer drevet af ██████████. Der er indsendt beregninger for begge ejendomme. På ejendommen er der en opbevaringskapacitet på 3.500 m³ gylle i den nye gylletank. Normproduktionen af gylle på ejendommen vil ligge på ca. 3.900 tons gylle.

Tilknyttet besætning	Staldsystem	Antal	Gødningstype	Normprod. ton	% tid på græs
Slagtesvin, 32 - 107 kg	Drænet gulv + spalter (33/67)	7.300	Gylle	3.723	0
St.r. ungtyre, 220 - 440 kg	Spaltegulvbokse	50	Gylle	155	0

Gødningsmængder i perioden (tons)	
Startmængde	4.323
Normproduktion	3.878

Alt i alt vil der således være en opbevaringskapacitet på ca. 9,2 mdr. Alle nye bygninger overholder alle afstandskrav

Der forventes ikke væsentlig ændringer i udviklingen af støv, støj og fluegener for de omkringliggende naboer.

Ammoniak:

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 15 % (krav i 2007) er overholdt på ejendommen. Der er et frivillig tiltag på 685 kg N/år.

Dette opnås med etablering af gyllekøling i slagtesvinsstalden. Der er regnet med en NH₄ effekt på 7 % med en årlig drift på 8.760 timer.

Desuden er der regnet med projektilpasning af foderforbruget hos slagtesvinene til 2,71 FE pr kg tilvækst, 146 g råprotein pr. FE og 4,52 g P pr. FE.

Der er lavet ammoniakdepositionsregninger på nærmeste § 3-mose område, som ligger ca. 430 meter fra den nye stald. Beregningerne viser, at kravet til den maximale deposition er overholdt.

Maksimale depositioner

	kgN
Højeste merdeposition i naturområdet	0,6
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,9

Ligeledes er der lavet depositionsregning til nærmeste registreret §7 område. Området ligger 1,7 km fra den nye staldbygning. Beregninger viser, at også her er kravet overholdt.

Maksimale depositioner

	kgN
Højeste merdeposition i naturområdet	0,0
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,1

Lugt:

Afstanden til henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er af ansøgningsystemet beregnet til:

Lugtgeneregninger – Detaljer om staldafsnit

Byzone

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-97668	1466,19	Ja	Nej
ST-97669	1408,61	Ja	Nej

Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-97668	1446,79	Ja	Nej
ST-97669	1389,37	Ja	Nej

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-97668	274,16	Nej	Nej
ST-97669	297,64	Nej	Nej

Med disse afstande er genekriterierne for lugt overholdt på ejendommen.

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	641,47	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	483,33	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	223,89	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Udspretningsareal

Der er ingen udspretningsarealer tilknyttet denne ejendom

Biaktiviteter

Ingen biaktiviteter på ejendommen.

Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Landskab og planforhold

Ejendommen ligger udenfor de aktuelle udpegninger. Ligger dog i området med drikkevandsinteresse.

Faste afstandskrav

Alle generelle afstandskrav er overholdt. Der er mere end 25 m til ikke-almene vandforsyningsanlæg. Der er mere end 50 m til almene vandforsyningsanlæg. Der er mere end 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer. Der er mere end 15 m til offentlig vej og privat fællesvej. Der er mere end 25 m til levnedsvirksomhed. Der er mere end 15 m til beboelse på samme ejendom, 30 m til naboskel og 50 m til nabobeboelse.

Energiforbrug

Det årlige forbrug af el ligger på ca. 50.000 kwh og forventes at stige til 75.000 kwh. Olieforbruget ligger i dag på ca. 2.200 l og vil efter udvidelsen ligge på ol pga. gyllekølingsanlægget.

Energiforbrug på anlæg

Gyllekøling. Der regnes med at for hver kwh fås 4 kwh tilbage. Frekvensstyret ventilation

Vandforbrug

Det årlige vandforbrug i dag ligger på ca. og forventes at stige til ca 4850 m3 om året (beregnet ud fra normal).

Vandteknologi på anlæg

Der benyttes drikkekopper som mindsker vandtabet fra staldene.

Rengøring og desinficering

Rengøring og desinficering for Staldafsnit Ny stald:
Stalden vaskes med højtryksrensere efter hver produktionscyclus.

Døde dyr

Opbevaring nær den ny gyllebeholder. Døde dyr bortskaffes til Daka. Afhentes efter aftale. Det regnes med at ca. 2% af dyrene dør.

Fast affald

Det faste affald opbevares i en container som tømmes af renovationsfirma. Andet affald afskaffes i overensstemmelse med kommunens regulativ for erhvervsaffald. Genbrug

Affald og kemikalier

Pesticider for Ejendom Esbølvej 54:
Der vil ikke forefindes pesticider og spøjtemidler på ejendommen, da markdriften drives fra anden ejendom.
Der er ingen rester af olieaffald på ejendommen. Kemikalieaffald findes heller ikke på ejendommen, da passes fra anden ejendom.
Øvrige kemikalier for Ejendom Esbølvej 54:
Der vil ikke forefindes olie og kemikalier på ejendommen.

Management

•Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger. •I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning. •Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug. •Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres. •Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Egenkontrol

Ejendommen gennemgås løbende for fejl og mangler. Desuden føres regnskab og gødningsplaner, kontrol af gyllebeholder, vedligehold af anlæg og logbøger.

Spildevand

Spildevandsmængde for Ejendom Esbølvej 54:
Der regnes med spildevandsmængden fra ejendommen vil ligge omkring 150 m3/år, hovedsaglig i form af rengøringsvand fra staldene. Der forefindes ingen vaskeplads til maskiner på bedriften da markarbejdes udføres fra anden ejendom.

Tilledning af spildevand for Ejendom Esbølvej 54:
150 m3/år

Afledning af spildevand for Ejendom Esbølvej 54:
Der er ikke sanitærspillevand fra staldene.

Transport

Transportbeskrivelse for Ejendom Esbølvej 54:
Transportvej se medsendte bilag. Der regnes med ca 265 transporter/år til og fra ejendommen. Hovedparten er indlevering og aflevering af dyr, gylletransport og foder transport. Antallet af transporter stiger da der er oftere ind- og udlevering af dyr end på kvægeejendommen i dag.

Risici

Beskrivelse af mulige uheld

Risici mulige uheld for Ejendom Esbølvej 54:
Gylleudslip. Arbejde med maskiner.

Beskrivelse af risikominimering

Minimering af risiko for Ejendom Esbølvej 54:
I forbindelse med pumpning af gylle vil der ikke være etableret nogle elpumper. Alt pumpning vil foregå med en traktorpumpe. ved strømsvigt vil der blive etableret et nødopluk. På ejendommen findes ingen nedgravede olietanke. Den eneste olietank på bedriften er placeret på befæstet areal sådan at en evt. olieforurening vil blive minimal.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

Minimering af gener for Ejendom Esbølvej 54:
Skulle uheldet være ude vil der bliver ringet til 112.

Støjklider

Beskrivelse af støjklider

Støjklider for Ejendom Esbølvej 54:
Der kan opstå i forbindelse med indblæsning af foder. Derudover vil ventilationsanlægget være den væsentligste støjkilde.

Beskrivelse af driftsperiode

Driftsperiode for Ejendom Esbølvej 54:
Døgndrift for ventilation. Kort hver uge for foderindblæsning.

Beskrivelse af støjklidetiltag

Støjklidetiltag for Ejendom Esbølvej 54:
Det vurderes at virksomhedens drift ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringboende. Dyrene af- og pålæsses indendøre i den gamle foderlade (se kort). Foder blæses også indendørs.

Fluer og skadedyr

Generel beskrivelse skadedyr

Skadedyr generelt for Ejendom Esbølvej 54:
Skadedyrsbekæmpelsen foregår under hensyn til naboer og dyr. Der benyttes hund og kat samt en smule musegift.

Beskrivelse af gener fra fluer

Gener fra fluer for Ejendom Esbølvej 54:
Der anvendes rovfluer til bekæmpelse af fluer i staldene.

Beskrivelse af rottebekæmpelse

Rotte bekæmpelse for Ejendom Esbølvej 54:
Rotter har hidtil ikke været et problem. Hvis problemet opstår, vil der blive taget kontakt til et firma der kan løse problemet.

Opbevaring af foder og ensilage

Opbevaring af ensilage for Ejendom Esbølvej 54:
Foderet leveres færdigblandet og opbevares i indørs siloer.

Lysforhold

Beskrivelse af belysningen for Ejendom Esbølvej 54:
Alm. udendørsbelysning - 2 lamper på ejendommen.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Anlægophør for Ejendom Esbølvej 54:
Umiddelbart er der ikke lavet overvejelser for ophør af ejendommen. Hvis det bliver nødvendigt at lukke produktionen, vil dette ske på en miljømæssig forsvarlig måde.

1.2 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Gammel kostald

Generelt

Tyrekalvene står i den gamle stald. Stalden er med spaltegulvbokse, samt dybstrøelse.

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning:

Der er ingen BAT-krav på tyrekalve på gyllesystem, samt på dybstrøelse

Ny stald (slagtesvinestald)

Generelt

På ejendommen er der bygget en ny slagtesvinestald.

Rengøring/desinficering

Stalden vaskes med højtryksrensere efter hver produktionscyclus.

Overbrusning af svinestalde

Dyrene overbruses minimum 1 minut hver time og gerne oftere, hvis behovet er der.

Bedst tilgængelige staldteknologi

Der henvises til BAT-redegørelsen, punkt 1.9 og vurderingen som fremgår af bilag 2.

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning:

Stalden fremstår med drænet gulv, hvilket ikke er BAT. Til gengæld er der etableret gyllekøling som tiltag i stalden for at nedsætte ammoniakemissionen. Der henvises til BAT-redegørelsen, punkt 1.9, samt vurderingen som fremgår af bilag 2.

Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

StaldID	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
ST-97668	Ingen data				
ST-97669	Nudrift	Gyllekøling	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Gyllekøling	7,00%	8760,00	270,00

Bedste tilgængelig foderteknologi

- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring
- Fasefodring
- Tilsvarende foderteknologier

ST-97669	PR-185163	SvSI04	•Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring •Fasefodring •Tilsvarende foderteknologier
----------	-----------	--------	---

Effekt af foderoptimering og antal fravænnede smågrise

StaldID	Kode for staldsystem	Nudrift Ansøgt drift	FE	Gram råprotein pr. FE	Gram P pr. FE	Antal fravænnede grise	Fravænnings- vægt	Effekt foderoptimering
ST-97668	Ingen data							
ST-97669	SvSI04	Nudrift	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		Ansøgt	2,71	146,00	4,52	0,00	0,00	1415,90

Staldanlæg med dyrehold, alle i tung race – Nudrift:

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg) eller Alder ind	Udgangs vægt (kg) eller Alder ud	Antal Stipladser	Mælkeydelse Kg mælk pr. årsko
Gl. Stald ST-97668							
Malkeko	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl, eller ringkanal)	40	47,06	-	-	-	9.234,00 kg
Småkalv	Dybstrøelse (hele arealet)	9	1,84	0	6 mdr.	-	-
Kvie/stud	Spaltegulvbokse	31	11,92	6	28	-	-
Tyrekalv	Dybstrøelse (hele arealet)	40	4,71	40	220	-	-
Ungtyr	Spaltegulvbokse	40	10,00	220	440	-	-
I alt		-	75,5*	-	-	-	-

* efter nugældende dyreenhedsdefinitionerne

Staldanlæg med dyrehold – Ansøgt drift:

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg) eller Alder ind	Udgangs vægt (kg) eller Alder ud	Antal Stipladser	Foder- korrektion
Gl. Stald ST-97668							
Tyrekalv, tung race	Dybstrøelse (hele arealet)	50	5,88	40 kg	220 kg	25	-
Ungtyr, tung race	Spaltegulvboks	50	12,5	220 kg	440 kg	25	-
Ny stald ST-97669							
Slagtesvin	Drænet gulv +spalter(33/67)	7.300	223,98	30 kg	112 kg	2.000	146,0 g råprotein pr. FE
I alt		-	242,36	-	-	-	-

1.2 Oplysninger om opbevaringsanlæg

Den eksisterende gyllebeholder med en kapacitet på 500 tons fjernes i forbindelse med etableringen af den nye svinestald.

	Ny Gyllebeholder	
	Nudrift	Ansøgt
Dimension (dybde x diameter)	-	4 x 30
Lagerandel flydende i procent	-	100
Lagerandel fast i procent	-	-
Opbevarings-kapacitet	-	3.500 tons
Overdækning barriere	-	
Fast overdækning	-	ja

Kode for opbevaringslager	Nyt/eksisterende opbevaringslager	Drifttype	Lagertype	Dimension	Kapacitet
LA-65336	Eksisterende	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager	4m, 12 m	500,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	4m, 12 m	0,00
LA-65337	Nyt	Nudrift	Flydende husdyrgødningslager		0,00
		Ansøgt drift	Flydende husdyrgødningslager	4m, 30m	3500,00

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Ny gylletank	<ul style="list-style-type: none"> • en stabil beholder der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger • beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring • lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år • gyllen røres kun lige før tømning af beholderen ved f.eks. tilførsel på marken . der vil blive etableret teltoverdækning på gylletanken.
--------------	---

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)

LagerID	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emmissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniakfordampning (kgN/år)
LA-65336	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
LA-65337	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	171,00

Øvrige oplysninger

Gyllen bliver opbevaret i den nye gyllebeholder og kun gylle fra denne ejendom. Dybstrøelsen lægges i gyllebeholder, eller køres direkte ud.

Navn på opbevaringslager	Nudrift	Ansøgt
Eksisterende lager	Kun gylle fra denne ejendom	Tanken nedlægges
Ny gylletank		Kun gylle fra denne ejendom

1.3 Beregninger på anlæg

Ammoniak

Generel ammoniakreduktion

Grovfoderrationen for kvægproduktionen på anlægget er baseret på min. 40 % græs	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-684,93 kgN/år

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	97,20
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	0,00
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	2366,40
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	170,50
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	75,38

Påvirkning af natur

Nøgletal emission

	kgN/år
Samlet emission fra stald og lagre	2709,47
Meremission fra stald og lagre	1829,54

Naturpunkt (navngivet efter nærmeste stald/lager)	Kilde for ammoniakfordampning (stald/lager)	Kildes andel af merdeposition i naturpunktet	Kildes andel af totaldeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)	Total merdeposition i naturpunktet (kildes andel + de andre kilders andele)	Totaldeposition i naturpunkt (kildes andel + de andre kilders andele)
LA-65336	ST-97669	0,8	0,8	0,6	0,9
LA-65336	LA-65337	0,1	0,1		
LA-65336	LA-65336	0,0	0		
LA-65336	ST-97668	-0,2	0,1		
LA-65337	ST-97669	0,8	0,8	0,6	0,9
LA-65337	LA-65337	0,1	0,1		
LA-65337	LA-65336	0,0	0		
LA-65337	ST-97668	-0,2	0,1		

ST-97668	ST-97669	0,8	0,8	0,6	0,9
ST-97668	LA-65337	0,1	0,1		
ST-97668	LA-65336	0,0	0		
ST-97668	ST-97668	-0,2	0,1		
ST-97669	ST-97669	0,8	0,8	0,6	0,9
ST-97669	LA-65337	0,1	0,1		
ST-97669	LA-65336	0,0	0		
ST-97669	ST-97668	-0,2	0,1		

Maksimale depositioner

	kgN
Højeste merdeposition i naturområdet	0,6
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,9

Beskrivelse af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 15 % (krav i 2007) er overholdt på ejendommen. Der er et frivillig tiltag på 685 kg N/år. Dette opnås med etablering af gyllekøling i slagtesvinsstaldene. Der er regnet med en NH₄ effekt på 7 % med en årlig drift på 8760 timer.

Desuden er der regnet med projektilpasning af foderforbruget hos slagtesvinene til 2,71 FE pr kg tilvækst, 146 g råprotein pr. FE og 4,52 g P pr. FE.

Beskrivelse af ammoniakdeposition i naturområderne

Der er lavet ammoniakdepositionsregninger på nærmeste § 3-mose område, som ligger ca. 430 m fra den nye stald. Beregningerne viser at kravet, til den maximale deposition, er overholdt.

Maksimale depositioner

	kgN
Højeste merdeposition i naturområdet	0,6
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,9

Ligeledes er der lavet depositionsregninger til nærmeste registreret § 7 område. Området ligger 1,7 km fra den nye staldbygning. Beregninger viser, at også her er kravet overholdt.

Maksimale depositioner

	kgN
Højeste merdeposition i naturområdet	0,0
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,1

Lugt

Lugtgeneregning

Afstanden til henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig uden landbrugspligt, er ifølge ansøgningsystemet beregnet til:

Lugtgeneregninger – Detaljer om staldafsnit

Byzone

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-97668	1466,19	Ja	Nej
ST-97669	1408,61	Ja	Nej

Samlet bebyggelse

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-97668	1446,79	Ja	Nej
ST-97669	1389,37	Ja	Nej

Enkelt bolig

StaldID	Afstand til område(meter)	Placering 300-60 grader (ja/nej)	Indgår staldafsnit i beregning for område (ja/nej)
ST-97668	274,16	Nej	Nej
ST-97669	297,64	Nej	Nej

Resultat af lugtgeneberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	641,47	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	483,33	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	223,89	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

1.4 Oplysninger omkring arealer

Udbringingsarealer

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd-skifte	Ref. Sæd-skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1(ha)	N-kl. 2(ha)	N-kl. 3(ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1(ha)	P-kl. 2(ha)	P-kl. 3(ha)
Ingen data															
Total	0						0	0	0	0	0	0	0	0	0

Aftalearealer

Navn	ha	Områder omfattet af N- eller P-klasse 1- 3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
4-1	1,30	Nej	Nej
10-0	1,47	Nej	Nej
5-0	5,24	Nej	Nej
7-0	8,61	Nej	Nej
6-1	1,32	Nej	Nej
6-0	2,88	Nej	Nej
9-1	1,30	Nej	Nej
9-0	3,01	Nej	Nej
2-0	10,98	Nej	Nej
Obj-1	0,21	Nej	Nej
Obj-4	2,53	Nej	Nej
Obj-7	1,80	Nej	Nej
Obj-8	4,40	Nej	Nej
Obj-9	1,47	Nej	Nej
Obj-18	2,67	Nej	Nej
Obj-19	2,23	Nej	Nej
Obj-20	0,45	Nej	Nej
Obj-21	9,53	Nej	Nej
Obj-22	7,16	Nej	Nej
Obj-23	12,17	Nej	Nej
Obj-24	6,03	Nej	Nej
Obj-25	0,18	Nej	Nej
Obj-26	5,61	Nej	Nej

Obj-27	4,51	Nej	Nej
Obj-29	0,65	Nej	Nej
Obj-38	11,78	Ja	Nej
Obj-39	1,93	Ja	Nej
Obj-40	7,53	Ja	Nej
Obj-47	8,83	Nej	Nej
Obj-48	4,74	Ja	Nej
4-0	4,76	Nej	Nej
1-0	7,34	Nej	Nej
Obj-49	11,23	Ja	Nej
1-0	2,18	Nej	Nej
2-0	1,60	Nej	Nej

1.5 Oplysninger om gødning

Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggyllle	6895,78	1185,37	68,98	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Minkgyllle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Dybstrøelse	686,59	78,70	6,54	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data					

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	686,59	78,70	6,54	0
Kvæggyllle	6895,78	1185,37	68,98	0
Total	7582,37	1264,07	75,52	0

Harmonital

Harmonital: 1,7 DE/ha

Gødningsregnskab (ansøgt)

Produceret gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	18483,67	4025,16	0,00	223,98
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	1095,40	189,99	12,50	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Dybstrøelse	566,08	67,87	5,88	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Antal DE
Ingen data				

Afsat gødningsmængde

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	1095,40	189,99	12,50	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Dybstrøelse	566,08	67,87	5,88	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	7071,00	1602,00	0,00	89,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	11412,67	2423,16	0,00	134,98

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen data				
Total	0	0	0	0

Harmonital

Harmonital: 0 DE/ha

1.6 Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapacitet Esbølvej 54, 6893 Hemmet

Tilknyttet besætning				Normprod.	% tid
	Staldsystem	Antal	Gødningstype	ton	på græs
Slagtesvin, 32 - 107 kg	Drænet gulv + spalter (33/67)	7.300	Gylle	3.723	0
St.r. ungtyre, 220 - 440 kg	Spaltegulvbokse	50	Gylle	155	0

Gødningsmængder i perioden (tons)		
Startmængde		4.323
Normproduktion	3.878	

På ejendommen er der en opbevaringskapacitet på 3.500 m³ gylle i den nye gylletank.

Der produceres ca. 3.900 tons gylle. Derudover tilføres, der vaskevand mm. på 150 m³. I alt 4.050 m³. Med en kapacitet på (3.500 m³) giver det en opbevaringskapacitet på min. 10,3 mdr.

1.7 BAT (Bedst tilgængelig teknik/ renere teknologi)

Følgende redegørelse for BAT og renere teknologi er hentet fra ansøgningens bilag og det er kommunens vurdering, at ansøger og dennes konsulent, i tilstrækkelig grad, har redegjort for anvendelse og generelt for opfyldelse af den bedste tilgængelige teknologi (BAT).

Det aktuelle BAT-tiltag er nærmere beskrevet og vurderet i bilag 2.

BAT-redegørelse for Esbølvej 54, 6893 Hemmet

Management

Ansøgeren er bevidst om, at miljøet i den udstrækning det er muligt skal til gode ses, at der skal være en høj dyrevelfærd og at der ikke anvendes unødvendige ressourcer. (Godt landmandskab). Godt landmandskab er en vigtig del af BAT og det udøves på ejendommen på mange forskellige områder. Derfor vil ansøger i den daglige drift blandt andet have fokus på følgende:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Bedriftens bortskaffelse af affald sker i henhold til kommunens regler.
- Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Beredskabsplan: Der vil blive udarbejdet beredskabsplan, der beskriver hvad der skal ske i forbindelse med uheld på ejendommen. Beredskabsplanen vil indeholde forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, gylle og brand, samt ved strømsvigt. Eksempelvis vil der blive beskrevet, hvem der skal kontaktes med oplysning om telefonnumre, samt hvor farlige stoffer og brandslukkere er placeret.

Egenkontrol: På ejendommen laves der disse former for egenkontrol:

- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- Gyllelagerne tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år.

- Der vil regelmæssigt være kontrol af luftrensesystemet.

Staldanlæg

Slagtesvinestald:

På ejendommen er der bygget en ny slagtesvinestald. Stalden fremstår med drænet gulv, hvilket ikke er BAT. Til gengæld er der etableret gyllekøling som tiltag i stalden for at nedsætte ammoniakemissionen. Der er regnet med en 7 % NH₄-effekt ved en årlig drift på 8.760 timer, hvilket svare til en driftstid på min. 1.755 timer med en varmepumpe på 36 KW. Der er regnet med 1.840 m³ gyllekanal.

I projektet er der desuden regnet med følgende fodersammensætninger: 2,71 FE pr. produceret svin og 146,0 g råprotein pr. FE og 4,52 g P pr FE.

Tyrekalvene:

Tyrekalvene står i den gamle stald. Stalden er spaltegulvbokse samt dybstrøelse. Der er ingen BAT-krav på tyrekalve på gyllesystem, samt på dybstrøelse.

Overbrusning:

Der overbruses i stalden. Overbrusningen giver forbedret gødeadfærd hos grisene, således at overfladen med potentiel ammoniakfordampning bliver mindre.

Fravalg af staldteknologi.

Biologisk luftvasker:

Biologisk luftvasker anvendes for at reducere lugt. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse, eller byzone. Desuden er det en dyr løsning for at fjerne nogle få ekstra kg N, nu gyllekølingen er valgt.

Benzoesyre:

Benzoesyre anvendes som virkemiddel til reduktion af ammoniak. Benzoesyretilsætningen vurderes i det konkrete projekt, at have for lille effekt set i forhold til de udgifter, der er forbundet med tilsætningen.

Forsuringsanlæg:

Anvendes som ammoniakreducerende tiltag, med stor effekt. Af tekniske årsager kan forsuringen ikke anvendes i kombination med køl/skrab i stalden. Forsuringsanlæg som virkemiddel er derfor valgt fra af tekniske årsager.

Ændring af ventilationsafkast:

Ændringer på afkast foretages primært for at ændre på lugtudbredelsen omkring staldanlægget. Anlægget har ikke problemer med at overholde de ved lov fastsatte genegrænser til nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Energi

For at reducerer forbruget af kwh. er der gjort følgende tiltag.

Den indvundne varme fra gyllekølingen genanvendes. Deraf følger et lavere olieforbrug til opvarmning.

Optimering af udformningen af ventilationssystemet i hver stald for at tilvejebringe god temperaturkontrol, samt opnå minimumsventilation om vinteren.

Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.

Markvanding vil være uændret i forhold til nudrift. Energiforbruges vil derfor ikke stige til markvanding.

Vand

På ejendommen er der disse vandbesparende tiltag.

Stalden monteres med iblødsætningsanlæg for at minimere forbruget af vaskevand pr. stiplads.

Vandforbruges begrænses ved detektering og reparation af lækager i drikkevandssystemet snarest muligt.

Fodring

Foderstrategi:

Foderplaner, -indholdsmængder og sammensætning udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent og sikrer, at der anvendes nyeste viden indenfor svinefodring.

Svineproducenten vælger frit den bedste produktionsøkonomiske løsning ved dosering af fytase, enzymer, tilsætning af frie aminosyrer, valg af fermenteringsteknik og råvarer.

Opbevaring af gødning:

Gylle: Gyllen bliver i fremtiden opbevaret i den nye gyllebeholder

Tanken tilføres kun husdyrgødning fra produktionen på ejendommen.

Følgende udsagn er gældende for tankene:

- Tanken tømmes jævnligt af hensyn til inspektion og vedligeholdelse - mindst en gang om året
- Gyllen omrøres kun lige før tanken skal tømmes og eventuelt spredes på marken
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.
- Tanken er overdækket

Dybstrøelse: Dybstrøelsen lægges i gylletank, eller køres direkte ud.

Udbringning af Husdyrgødning:

I forbindelse med udbringningen af husdyrgødningen er der primært fokus på 2 områder:

1. Optimering af planteproduktionen

2. Hensyntagen overfor det omgivende miljø (naturen og naboerne)

- Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov, samt eventuel tilførsel af handelsgødning.

- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Udbringningsteknik:

Gyllen udbringes med slæbeslanger og nedharves indenfor 2 timer. På sort jord og i græsmarker nedfældes gyllen.

1.8 Beregning af BAT-emissionsniveau for bedriften

Følgende oversigt over BAT-kravene på bedriften, er hentet fra ansøgnings bilag og ifølge beregningerne er der kun foretaget BAT-emissionsberegning for slagtesvineproduktionen, idet der ikke er BAT-krav på tyrekalve på gyllesystem, samt dybstrøelse.

Ifølge beregningerne er den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for slagtesvineproduktionen på 2.498 kg NH₃-N beregnet ud fra Miljøstyrelsens notat om beregning af "Vejledende emissionsgrænseværdi".

Emissionsniveauet for ansøgte slagtesvineproduktion er, ifølge ansøgningen, på 2.491 kg NH₃-N. Det beregnede BAT-emissionsniveau for ammoniak, jvnf. Miljøstyrelsens Vejledende standardvilkår, er således overholdt. Det aktuelle emissionsniveau er nærmere beskrevet og vurderet i bilag 2.

BAT-kravene på ejendommen

Slagtesvin

Drænet, vægtinterval (30-107 kg).

Dvs. afvigende vægtinterval så emissionsgrænseværdierne skal korrigeres med $((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (20,95 + 0,177 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt}))) / 3190 = 1,18$

Ny stald

Emissionsgrænseværdi, stald + lager: 0,29 kg NH₃-N pr produceret slagtesvin.

Vægtkorrigeret emissionsgrænseværdi: 0,29 kg NH₃-N x 1,18 = 0,3422 kg NH₃-N

BAT-krav: 0,3422 kg NH₃-N x 7.300 slagtesvin = 2.498 kg NH₃-N

Total emissionsgrænseværdi (BAT-krav) for anlægget: 2.498 kg NH₃-N

Ammoniaktab fra slagtesvineproduktionen er ifølge ansøgningen = 2.491 kg N/år.

(Se nedenstående tabeller fra ansøgningen).

Konklusion: Emissionsgrænsen opfyldes med 7 kg NH₃-N mindre end det Vejledende BAT-krav.

Grovfoderrationen for kvægproduktionen på anlægget er baseret på min. 40 % græs	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-684,93 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	97,20
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	0,00
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	2366,40
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	170,50
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	75,38

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
ST-97668	KvMa08	425,60	530,88	-105,28	-24,74%	0,00	0,00	0,00	530,88
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvSm01	25,43	25,45	-0,02	-0,08%	0,00	0,00	-20,23	45,68
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
	KvKs15	96,43	119,60	-23,17	-24,03%	0,00	0,00	0,00	119,60
		0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
KvTk01	48,77	48,93	-0,16	-0,32%	0,00	0,00	-39,20	88,13	
	60,96	61,16	-0,20	-0,32%	0,00	0,00	-49,00	110,16	
KvUt08	0,00	95,64	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	95,64	
	0,00	119,55	0,00	0,00%	0,00	0,00	11,18	108,37	
ST-97669	SvSI04	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00	0,00
		3804,95	4336,50	-531,55	-13,97%	270,34	1415,90	159,32	2490,94
Sum	Nudrift	596,23	820,50	-128,63		0,00	0,00	-59,43	879,93
	Ansøgt	3865,91	4517,21	-531,75		270,34	1415,90	121,50	2709,47

Ammoniaktab pr. DE og pr. produktionsenhed

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab pr. produktionsenhed (kgN/år)	Ammoniaktab pr. DE (kgN/år)
ST-97668	KvMa08	13,27	11,28
		0,00	0,00
	KvSm01	5,08	24,83
		0,00	0,00
	KvKs15	3,86	10,03
		0,00	0,00
KvTk01	2,20	18,73	
	2,20	18,73	
KvUt08	2,39	9,56	
	2,17	8,67	
ST-97669	SvSI04	0,00	0,00
		0,34	11,12

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning (miljøteknologi)

StaldID	Nudrift Ansøgt drift	Supplerende teknologi	Indtastet ammoniak effekt (%)	Driftstimer per år / Benzoesyre (gr)	Reduceret ammoniakfordampning (kgN/år)
ST-97668	Ingen data				
ST-97669	Nudrift	Gyllekøling	0,00%	0,00	0,00
	Ansøgt	Gyllekøling	7,00%	8760,00	270,00

Effekt af teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning fra lager (miljøteknologi og andel dybstrøelse direkte ud)

LagerID	Lager type	Nudrift Ansøgt drift	Tiltag	Indtastet emissions effekt (%)	Andel af dybstrøelse direkte ud	Reduceret ammoniak- fordampning (kgN/år)
LA-65336	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Ingen	0,00%	0,00	0,00
LA-65337	Flydende husdyrgødningslager	Nudrift	Ingen	0,00%	0,00	0,00
	Flydende husdyrgødningslager	Ansøgt	Overdækning fast	50,00%	0,00	171,00

Fosfor

Ifølge beregningerne er den vejledende emissionsgrænseværdi for slagtesvineproduktionen på 4.592 kg P/år beregnet ud fra Miljøstyrelsens notat om beregning af "Vejledende emissionsgrænseværdi".

Slagtesvin: 223,98 DE* 20,5 kg P/DE = 4.592 kg P

Emissionsniveauet for ansøgte slagtesvineproduktion, er ifølge ansøgningen, på 4.025 kg P/år. Det beregnede emissionsniveau for fosfor, jvnf. Miljøstyrelsens Vejledende standardvilkår, er således overholdt. Det aktuelle emissionsniveau for fosfor er nærmere beskrevet og vurderet i bilag 2.

Total værdi for anlægget: 4.592 kg P ab lager

Fosfortab fra slagtesvineproduktionen ifølge ansøgningen = 4.025 kg P ab lager.
 (Se nedenstående tabel fra ansøgningen).

Konklusion: BAT-niveauet for fosfor er dermed opfyldt med 567 kg P mindre end det Vejledende emissionsgrænseværdi for fosfor

Ansøgt drift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Svinegylle	18483,67	4025,16	0,00	223,98
Husdyrbrugets samlede anlæg	Kvæggylle	1095,40	189,99	12,50	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Dybstrøelse	566,08	67,87	5,88	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Husdyrbrugets samlede anlæg	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00

Bilag 2

Bilag 2. Miljøvurdering for miljøgodkendelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer i det nedenstående, miljø- og genepåvirkningen som følge af den fornyede ansøgning om ændring af husdyrbruget, samt af det samlede husdyrbrug.

Nedenstående belyser endvidere om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af den fornyede ansøgning, opfylder kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

I den hjemviste godkendelse indgik der udbringningsarealer under ejendommen Esbølvej 54. I forbindelse med den fornyede ansøgning er dette ændret til, at al jorden fra Esbølvej 54 drives under et andet CVR nummer. Det betyder, at miljøvurdering i denne fornyede miljøgodkendelse kun omfatter alene påvirkningen fra husdyrbrugets anlæg, idet al husdyrgødningen fra ejendommen afsættes på aftalearealer som miljøgodkendes i særskilte arealgodkendelser.

Der gøres hermed opmærksom på, at de følgende afsnit anvendes forkortelsen "§ 7 i loven", hvilket henviser til § 7 i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.1 Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommunes tidligere meddelte miljøgodkendelser på husdyrbruget på adressen Esbølvej 54, Sdr. Vium, 6893 Hemmet er den 24. marts 2011 ophævet og hjemvist til fornyet behandling.

Ringkøbing-Skjern Kommune har den 9. december 2008 og den 4. maj 2009 truffet afgørelse efter husdyrlovens § 12 om miljøgodkendelse af en omlægning og udvidelse af husdyrbruget beliggende på adressen Esbølvej 54, Sdr. Vium, 6893 Hemmet. Afgørelserne blev efterfølgende påklaget til Miljøklagenævnet af Det Økologiske Råd i breve af 6. januar 2009 og 1. juni 2009.

Begge afgørelser er pr. 1. januar 2011 overført til Natur- og Miljøklagenævnet, som har færdigbehandlet afgørelserne efter de hidtil gældende regler. Klagenævnet har den 24. marts 2011 ophævet og hjemvist begge afgørelser til fornyet behandling med virkning fra 1 år efter datoen for klagenævnets afgørelse.

"Det Økologiske Råd (DØR)" har bl.a. anført i klagerne, at en udvaskning af kvælstof på 85 kg N/ha/år er uacceptabelt, når bedriftens arealer befinder sig i oplandet til et kvælstofsårbar Natura 2000-område. Endvidere mener "DØR", at der anvendes et forkert sædskifte og at kvælstofindholdet i den udbragte gylle vil være højere end antaget af kommunen. Miljøgodkendelserne vil derfor efter "DØR's" vurdering medføre en væsentlig forøgelse af kvælstofudvaskningen i Ringkøbing Fjord, selv om der er behov for en væsentlig reduktion, for at fjorden kan opfylde sin målsætning i Regionplanen og opfylde habitatdirektivets krav om gunstig bevaringsstatus for de udpegede naturtyper og arter. Endelig finder "DØR" ikke, at miljøgodkendelserne lever op til husdyrlovens krav om, at husdyrbrug skal anvende BAT.

I Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse nævnes:

Ved denne fornyede behandling af sagen bør der indgå en vurdering efter retningslinjerne i vejledningen, hvilket bl.a. indebærer, at der skal indhentes oplysninger om udviklingen af husdyrtrykket m.v. i oplandet til Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen. Hvis vejlednin-

gens kriterier kan konstateres overholdt, er det dokumenteret, at udvaskningen af kvælstof fra udbringningsarealerne ikke vil kunne skade det internationale naturbeskyttelsesområde.

Nævnet bemærker herved, at Miljøstyrelsens vejledende anvisninger om beregning af emissionsgrænsseværdier skal indgå i grundlaget for kommunens genbehandling af sagen.

2.2 Beliggenhed og planmæssige forhold

2.2.1 Afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§ 6 og 8 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

På baggrund af at de lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor, placeringsmæssigt, ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

2.2.2 Beskyttelseslinjer

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor beskyttelseslinjer for klitfredede arealer, strand, søer, åer, skove, fortidsminder og kirker. Anlægget ligger endvidere udenfor kystnærhedszone.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

2.2.3 Kulturmiljø

Området omkring ejendommen indeholder, iht. Kommuneplan 2009 til 2021, ikke et særligt værdifuldt kulturmiljø.

Det er derfor vurderet, at omlægningen og udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke kulturmiljøet væsentligt.

2.2.4. Placering i landskabet,

Landskabeligt hensyn

Jvnf. Kommuneplan 2009-2021 ligger husdyrbrugets anlæg udenfor områder, der i kommuneplanen er udpeget som landskabeligt interesseområder, eller udpeget som større uforstyrrede landskaber, samt udenfor værdifulde geologiske områder.

Landskabsbeskrivelse

Landskabet omkring ejendommen er et åbent landbrugsland, med spredt bebyggelse og beplantning, hvor læhegn adskiller marker og den spredte bebyggelse i forbindelse med eksisterende beplantninger. Det betyder, at der er mange udsigts- og indsigtslinjer i landskabet. Ejendommen er delvis skjult mod vest, nordvest og syd af læhegn og bevoksninger.

Landskabstype

Ejendommen ligger i landskabstypen overgangslandskab, som er landskaber på grænsen mellem to forskellige landskabstyper. Det er overvejende en sårbar og følsom landskabstype og er derfor som udgangspunkt principielt uegnet for nyplacering og udbygning af store landbrug.

Den nye stald og gyllebeholder er placeret i tilknytning til eksisterende driftsbygninger og der er valgt materialer til de nye bygningsmæssige ændringer, som harmonerer med de eksisterende driftsbygninger. Endvidere er de nye bygningsmæssige ændringer godt afskærmet af læhegn og bevoksninger.

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det etablerede udvidelse af husdyrbruget, ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således hverken skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt. Det er derfor vurderet, at det etablerede udvidelse af anlægget ikke vil være i modstrid med de landskabelige interesseområder.

Derudover ligger det etablerede projekt udenfor råstofgrave og råstofområder, ifølge Råstofplan 2008 for Region Midtjylland. Det er derfor vurderet, at det etablerede udvidelse af anlægget ikke vil være i modstrid med Råstofplanen.

2.3 Indretning og drift

Der er stillet vilkår om, hvad den maksimale produktion må være på årsbasis. Derudover er der stillet vilkår til, hvor mange svin, der må være på stald ad gangen. Almindelige sæsonudsving, samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør udsving i dyreholdets størrelse, som følge af mindre tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, så længe de maksimale 223,98 DE i slagtesvin og 18,38 DE i tyreopdræt ikke overskrides.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at en eventuel forskydning inden for de enkelte dyretyper i henhold til vilkår, er foreneligt med hensynet til beskyttelse af omgivelserne mod væsentlige gener fra husdyrbruget.

2.3.1 BAT – bedste tilgængelige teknik

Formålet med Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er, at medvirke til at værne om natur, miljø og landskab, så udviklingen af husdyrproduktionen kan ske på et bæredygtigt grundlag i respekt for menneskers livsvilkår og for bevarelsen af dyre- og plantelivet.

Forebyggelse og begrænsning af forurening skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik herunder renere teknologi, dvs., eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer. BAT er at betragte som en generel ikke stedbunden branchenorm.

Dette betyder, at særlige følsomme, eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT.

Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor for såvel visse typer af eksisterende stalde, samt nybyggeri/gennemgribende renoveringer. Disse grænseværdier tager udgangspunkt i, hvad der for branchen anses for økonomisk opnåeligt. Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

Ansøger og dennes konsulent har med udgangspunkt i Miljøstyrelsens emissionsgrænseværdier beregnet et BAT emissionsniveau for bedriften på 2.498 kg NH₃-N. Se bilag 1, punkt 1.8.

Ammoniakemissionsniveau for ansøgte projekt er 2.491 kg NH₃-N, jvnf. ansøgningen. Det beregnede emissionsniveau for ammoniak jvnf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår er således overholdt.

Emissionsgrænseværdi for nitrat

Med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at den generelle lovgivning i forhold til håndtering af husdyrgødning kan betragtes som værende BAT i med hensyn til nitratudvaskning i forbindelse med udbringning.

Emissionsgrænseværdi for fosfor

Ringkøbing-Skjern Kommune har med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier fastlagt et BAT emissionsniveau for bedriften på 4.592 kg P/DE ab lager. Se bilag 1, punkt 1.8. Emissionsniveauet ved det ansøgte projekt er 4.025 kg P/DE ab lager, jvnf. ansøgningen. Det beregnede emissionsniveau for fosfor jvf. Miljøstyrelsens vejledende standardvilkår er således overholdt.

Staldindretning

BAT indenfor staldteknologi på ejendommen fremgår af BAT-redegørelsen, jvnf. bilag 1, punkt 1.7.

Den nye slagtesvinestald

Den nye stald er etableret med drænet gulv + spalter. Drænet gulv er ikke BAT for slagtesvin, men BAT-kravet opfyldes på anden vis.

Ansøger har lavet et bevidst valg ved at vælge staldsystemet drænet gulv med spalter (33/67) frem for staldsystemer med en høj andel af fast gulv.

Dette er valgt ud fra dyrevelfærds- og arbejdsmiljømæssige grunde. Ansøger har erfaring med at dyrene oftere vender rundt i stalde med en stor andel af fast gulv, sådan at stalden og dyrene bliver svinet til. Dette giver i sig selv et højere ammoniaktab frem for et staldsystem med delvis spalter (25-49 %).

Derved giver de faste gulve en meget større arbejdsbyrde ved rengøring af staldene. Et skøn er, at rengøringen vil tage dobbelt så lang tid. En længere tid med rengøringen gør, at det er svære at holde på medhjælperne, da dette arbejde ikke tiltrækker arbejdskraft. Samtidig er det ikke godt for grisene, at være smurt ind i afføring.

I stedet for har ansøger valgt at lave gyllekøling i stalden, jr. Teknologiblad fra miljøstyrelsen "Køling af gylle i slagtesvinestalde, Revideret 23. maj 2011, version 2. For at overholde det generelle krav til ammoniakreduktionen, samt for at leve op til BAT-emissionsniveauet skal gyllesystemet være i drift i 8.760 timer med en effekt på 7 % NH₄-effekt. Se bilag 1, punkt 1.8 "Beregning af BAT-emissionsniveau for bedriften". Varmen vil blive brugt på ejendommens opholdsrum, dvs. kontor og privat.

Fravalg af BAT. Der anvendes ikke forsuringsteknologi i den nye svinestald, idet det af tekniske årsager ikke er muligt at anvende forsuringen i kombination med gyllekøling/skrab i svinestalden. Biologisk luftvasker, benzoesyre, samt ændring af ventilationsafkast er også fravalgt, primært på grund af for lille effekt, set i forhold til de udgifter, der er forbundet med disse tiltag.

Den eksisterende stald

Eksisterende stald er indrettet til tyrekalvene. Stalden er med spaltegulvbokse, samt dybstrøelse. Der er ingen BAT-krav på tyrekalve på gyllesystem, samt på dybstrøelse.

Det er Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, på baggrund af de beskrevne tiltag i BAT-redegørelsen, samt at husdyrbruget lever op til BAT-emissionskravene, at bedriftens staldindretning lever op til BAT-kravene.

Management, forbrug af energi og vand

Management og egenkontrol

BAT indenfor management og egenkontrol på ejendommen fremgår af BAT-redegørelsen, jvnf. bilag 1, punkt 1.7.

Der vil bl.a. være fokus på høj dyrevelfærd, udarbejdelse af beredskabsplan og krav til bedriftens medarbejdere via løbende kurser og efteruddannelse. Desuden vil der være fokus på egenkontrol i form af udarbejdelse af driftsregnskab og gødningsplaner.

Det vurderes på baggrund af de beskrevne tiltag i BAT-redegørelsen, at bedriften lever op til BAT niveauet for denne type bedrift.

Forbrug af energi og vand

Ansøger og dennes konsulent har redegjort for energi- og vandbesparende foranstaltninger i BAT-redegørelsen, som fremgår af bilag 1, punkt 1.7.

I den daglige drift er der bl.a. fokus på besparelse og reducere af energi og vandforbruget bl.a. i form af genanvendelse af varme fra gyllekølingsanlægget og anvendelse af iblødsætningsanlæg for at minimere forbrug af vaskevand.

Det vurderes på baggrund af de beskrevne tiltag i BAT-redegørelsen, at husdyrbruget lever op til BAT niveauet for denne type bedrift.

Foder

Der udarbejdes foderplaner og der anvendes næringsstofberigede foderblandinger.

Det er Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at det er BAT for svinebrug, at anvende foder tilpasning som fasefodring og fytase i produktionen i henhold til EU's BREF-noter. Der er stillet vilkår om krav til lavere kvælstof i svinenes foder. Vilkåret er stillet for at minimere ammoniakfordampningen fra anlægget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Ansøger og dennes konsulent har redegjort for opbevaring og behandling af husdyrgødning i BAT-redegørelsen, som fremgår af bilag 1, punkt 1.7.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen for opbevaring og behandling af husdyrgødning anses for at være BAT-niveauet.

Udbringning af husdyrgødning

Som det fremgår af BAT-redegørelsen har ansøger fokus på optimering af planteproduktionen og hensyntagen over for omgivende miljø.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, at de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen for udbringning af husdyrgødning er tilstrækkelig til at opfylde kravene til BAT for udbringning.

Ringkøbing-Skjern kommune anser det i øvrigt for værende BAT, at man tager højde for udbringningsarealernes fysiske karakter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Dvs. eks. Jordtype, struktur og hældning, samt forhold som regn, vanding og sædskifte.

Alternativer og fravalg BAT

Der er fravalgt følgende teknikker i produktionen

- Biologisk luftvasker
- Benzoesyre
- Forsuringsanlæg
- Kemisk luftrensning
- Ændring af ventilationsafkast

Fravalget af ovennævnte teknikker er begrundet i, at der ikke er proportionalitet mellem udgift og reduceret ammoniak og at teknikkerne ikke er relevante for produktionen, idet lugt ikke udgør et væsentligt problem for omgivelserne, jvnf. BAT-redegørelsen, bilag 1, punkt 1.7.

Kommunen vurderer, at fravalget af ovennævnte teknikker er fagligt begrundet.

Konkluderende vurdering af BAT

På baggrund af redegørelsen for BAT og det beregnede emissionskrav for ammoniak og fosfor på bedriften, vurderes det, at bedriften lever op til BAT indenfor management, staldteknologi, foder, energi- og vandforbrug, opbevaring, samt udbringning.

Endvidere er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering at den konkrete anvendelse af BAT lever op til det Ringkøbing-Skjern Kommune anser som værende BAT-standard for et husdyrbrug af denne størrelse og dyresammensætning. Samtidig vurderes det, at ansøger har redegjort i tilstrækkelig grad for de alternativer, som har været overvejnet i ansøgningen, samt begrundet fravalg af BAT.

2.3.2 Håndtering af regnvand og spildevand

Regnvand ledes primært til faskiner og en mindre del ledes til terræn. Der regnes med spildevandsmængden fra ejendommen vil ligge omkring 150 m³/år, hovedsageligt i form af rengøringsvand fra staldene, som ledes til gyllebeholder. Der forefindes ingen vaskeplads til maskiner på bedriften, da markarbejdet udføres fra anden ejendom. Der er ikke sanitære spildevand fra staldene.

Der er stillet vilkår om, at vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på vaskeplads med afløb til opsamlingslager, eller alternativt ske i marken.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at generel lovgivning, samt vilkår i miljøgodkendelsen tager tilstrækkelig hånd om husdyrbruget håndtering af regnvand og spildevand, således det ikke påvirker omgivelserne væsentligt.

2.3.3 Medicin, sprøjteudstyr, olie og brændstof

Der er stillet vilkår om opbevaring af medicin. Sprøjteudstyr, kemikalier, pesticider, olie og brændstof forefindes ikke på ejendommen.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår til medicin, samt generel lovgivning er tilstrækkelig til at beskytte omgivelserne mod væsentlige påvirkninger som følge af husdyrbrugets anvendelse af medicin.

2.3.4 Håndtering og opbevaring af affald

Der er stillet vilkår om håndtering og opbevaring af affald. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at på baggrund af redegørelsen fra ansøger, samt vilkår i miljøgodkendelsen vil håndteringen og opbevaring af affald fra husdyrbruget sker under hensyntagen til omgivelserne.

2.3.5 Håndtering af unormale driftssituationer eller uheld

I forbindelse med denne fornyede miljøgodkendelse udarbejdes, der en beredskabsplan, der beskriver, hvorledes der skal reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld

med eks. gylle. Der er stillet vilkår om, at beredskabsplanen til en hver tid skal være ajourført.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at udarbejdelse af en beredskabsplan tilskynder ansøger i at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

2.4 Begrænsning af eventuelle gener for naboer

2.4.1 Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilke er foretaget efter Ny Beregnings Model. Lugtgeneafstandene (afstande, hvor der kan forventes væsentlig lugtgener) er ifølge ansøgningen følgende:

Byzone:	641 meter
Samlet bebyggelse:	483 meter
Enkelt bolig:	223 meter

Ifølge ansøgningen er de faktuelle afstande minimum 1,3 km til samlet bebyggelse (Lydum) og ca. 250 meter til enkelt bolig uden landbrugspligt (Esbølvej 52). Afstanden til den nærmeste byzone (Lydum) er 1,4 km. Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden".

Ifølge Kommuneplanen 2009-2021 er der ikke/planlagt fremtidig byzone-, eller sommerhusområder indenfor de beregnede geneafstande fra husdyrbruget.

Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt). Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone-, eller sommerhusområder indenfor geneafstanden fra husdyrbruget.

Endvidere er der i miljøgodkendelsen stillet vilkår om god og hensigtsmæssig staldhygiejne og rengøring af ventilationsanlæg. Endelig er der stillet vilkår om, at hvis der opstår væsentlige lugtgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes væsentlige større end grundlaget for miljøvurderingen, kan tilsynsmyndigheden meddele påbud om gennemførelse af afhjælpende foranstaltninger.

Idet det lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt og på baggrund af indsendte lugtberegninger og vilkår i miljøgodkendelsen, samt at der i beregningerne er taget højde for de typiske vindretninger i Danmark, er det kommunens vurdering, at det etablerede husdyrudvidelse ikke vil medføre væsentlige lugtgener for nærmeste naboer og andre omkringboende.

2.4.2 Støj

Støjkilder fra husdyrbruget udgøres primært af ventilationsanlægget, indblæsning af foder, kørsel med landbrugsmaskiner, samt øvrig transport til og fra ejendommen.

Ca. en gang ugentlig foretages indblæsning af foder, som dog foregår indendørs. Ventilationsstøj vil forekomme, men være meget begrænset. I kraft af at der er tale om en nybygget stald, vil ventilationssystemet være af nyere dato og støjniveauet vil derfor være lavt i forhold til ældre stalde. Ventilationssystemet kører mest i varme perioder, hvilket er midt på dagen. På varme nætter vil systemet også køre på maksimal styrke.

Ifølge ansøger foretages serviceeftersyn af ventilationssystemet en gang om året af leverandør, eller elektriker. Ansøger foretager desuden løbende kontrol af ventilationsanlægget. Herudover er i miljøgodkendelsen sat vilkår om, at husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne ikke må overstige fastsatte værdier målt ved nabobeboelse, eller deres opholdsarealer.

Endeligt er der sat vilkår om, at såfremt der skulle opstå støjgener for de omkringboende og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages støjmålinger. Endvidere er der sat vilkår om at tilsynsmyndigheden kan kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag, hvis kontrolmålinger viser en overskridelse af fastsatte værdier. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøgodkendelse.

Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

På baggrund af ovennævnte er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende, under forudsætning af, at fastsatte vilkår omkring støj efterkommes i den fremtidige drift.

2.4.3 Lys

Produktionen foregår i lukkede stalde og derfor vil lyspåvirkningen af omgivelserne være ret begrænset. Husdyrbruget har almindelig udendørsbelysning i form af 2 lamper, som udelukkende er beregnet til at give sikker færdsel i de mørke timer.

Det er Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

2.4.4 Fluer og skadedyr

Ifølge ansøger vil der blive foretaget fluebekæmpelse med rovfluer i stalden. Endvidere drives ejendommen med holdskifte, således at de tomme staldafsnit rengøres imellem hvert hold af grise.

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at husdyrbrugets skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

2.4.5 Støv

Støvkilder fra husdyrbruget kan opstå i forbindelse med opbevaring og indblæsning af korn. Derudover kan det forventes, at der kan opstå støv i forbindelse med til- og frakørsel til husdyrbruget.

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandpraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

2.4.6 Trafik, til- og frakørsel

Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Der er tale om, at især antallet af transport af gylle og dyr vil stige. Lastbiltransporten vil foregå ad Esbølvej.

Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støv, støv, eller lugt.

Der er stillet vilkår om, hvilken veje transport af husdyrgødning som udgangspunkt skal foregå ad.

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsler, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Ved arbejdskørslernes ophør skal det offentlige vejareal, jf. Færdselsloven § 14, rengøres. Det er Politiet, der er myndighed for færdsel på offentligt areal.

Ringkøbing-Skjern kommune vurderer, ved overholdelse af de generelle krav mht. til transport fastsat i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse, at transport af husdyrgødning kan foregå uden væsentlige gener for omgivelserne

2.4.7 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget er velbegrundede.

Der er yderligere stillet vilkår om, at enhver type driftsstop af gyllekølingsanlægget skal noteres sammen med årsagen hertil.

Derudover er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om dokumentation og beregning af N og P af dyr pr. dyr følger reglerne for type 2 korrektion i gødningsregnskabet.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgenafstande.

2.5 Alternative løsninger

2.5.1 Andre muligheder

Ansøger har oplyst, at placeringen af staldbygningen har været overvejet, men at den valgte placering anses som værende mest hensigtsmæssig i forhold til logistik og det omgivende miljø. I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området giver den valgte placering det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

2.5.2 0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning som følge af ansøgte projekt ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering af de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau) vil være en begyndende afvikling af produktionen. Samfundsmæssigt vil 0-alternativet derfor kunne betyde færre arbejdspladser dels på slagterierne, men også i virksomheder såsom vognmænd, foderstoffer m.fl.. Det kan som følge af 0-alternativ forventes, at samfundets indkomstdannelse mindskes.

2.6 Ophør

Der er stillet vilkår om ved ophør, at der skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage til tilfredsstillende tilstand. Der er endvidere stillet vilkår om, Kommunen kan kræve bygninger, gyllebeholdere m.v. fjernet ved ophør.

2.7 Natur og vand

2.7.1 International natur – beskrivelse

De internationale naturbeskyttelsesområder er en samlet betegnelse for EF-Habitatområder, EF-Fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et, eller flere af disse udpegede områder.

Habitatområderne og Fuglebeskyttelsesområderne, der er udpeget på grundlag af EU's naturdirektiver, udgør tilsammen Natura 2000, der er et økologisk netværk af beskyttede områder i hele EU. Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen om beskyttelse af vigtige vådområder. Ramsarområderne ligger alle indenfor grænserne af fuglebeskyttelsesområder og beskyttelsen er dækket ind af EU-beskyttelsen.

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og dyre- og planterarter inden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

Habitatdirektivet rummer også regler om at beskytte særlige arter, både i og udenfor Natura 2000-områder. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Disse arter (flere padder, markfirben, odder, hasselmus m.fl.) må ikke få beskadiget deres yngle-, eller rasteområder.

Målsætningen for Habitat- og Fuglebeskyttelsesområderne er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, de er udpeget for. For Ramsarområder er målsætningen, at beskyttelsen fremmes.

En art anses for at have gunstig bevaringsstatus, når undersøgelser peger på, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som levedygtig bestand, samt artens udbredelsesområder sandsynligvis ikke er i tilbagegang.

Ringkøbing Fjord

Husdyrbruget ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord. Størstedelen af Ringkøbing Fjord, nærmere bestemt området syd for en linje mellem Ringkøbing og Hvide Sande inkl. den yderste del af Skjern Å, er udpeget til EF-habitatområde (H61, H62), EF-fuglebeskyttelsesområde (F43) og Ramsarområde, (R2).

Området er karakteriseret af den store lavvandede brakvandsfjord og de tilhørende strandengsarealer, hvoraf nogle er græssede af kreaturer og andre ligger som urørt rørskov. På vestsiden af fjorden ligger rækken af klitter som afgrænser fjorden fra Vesterhavet. Her findes en flot mosaik af grøn og grå klit blandet med klithede og fugtige klitlavninger. Fjorden har forbindelse til Vesterhavet gennem slusen ved Hvide Sande. I den østlige del af Ringkøbing Fjord ligger den ofte oversvømmede ø, Klægbanken, der er bevokset med tagrør, samt strandsump- og strandengsplanter. På fjordens østside har Skjern Å sit udløb.

Der er knyttet en række plante og dyrearter til fjorden. Her kan nævnes bl.a. at både flod- og havlampret, maj- og stavsild samt laksen benytter fjorden i forbindelse med deres vandring til potentielle ynglelokaliteter i vandløbene. Odderen er ligeledes at finde flere steder i tilknytning til fjorden og planten vandranke findes i to kanaler, som løber ud i den sydlige ende af fjorden.

Fjorden udgør også et af landets vigtigste yngle- og rasteområder for en lang række fugle. Rørdrum og skestork yngler i rørskovsområderne og ternerne yngler på strandene og de lave øer i fjorden. Svaner, gæs og ænder bruger fjorden som rasteområde i træksæsonen. Det samme gør en række af rovfuglene, dog med undtagelse af rørhøg som yngler i områderne langs fjorden. Tipperhalvøen er landets vigtigste yngle- og ra-

steområde for en række truede engfugle. Således yngler en stor del af den danske bestand af alm. ryle og brushane på Tipperhalvøen.

Udpegningen som EF-habitatområde er sket på grundlag af følgende naturtyper og arter:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 62		
Naturtyper:	Flodmunding (1130) Lagune (1150) * Strandeng (1330) Forklit (2110) Hvid klit (2120) Grå/grøn klit (2130) * Klithede (2140) * Havtomklit (2160) Grårisklit (2170)	Klitlavning (2190) Kransnålalge-sø (3140) Næringsrig sø (3150) Brunvandet sø (3160) Vandløb (3260) Tør hede (4030) Tørvelavning 7150) Rigkær (7230)
Arter:	Havlampret (1095) Flodlampret (1099) Majsild (1102) Stavsild (1103)	Laks (1106) Odder (1355) Vandranke (1831)

Udpegningen som EF-fuglebeskyttelsesområde er sket på grundlag af følgende arter:

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 43		
(Y: ynglefugle, T: trækfugle)		
Fugle:	Rørdrum (A021) Y Skestork (A034) Y Knopsvane (A036) T Pibesvane (A037) T Sangsvane (A038) T Kortnæbet gås (A040) T Grågåse (A043) T Bramgåse (A045) T Mørkbuget knortegåse (A046) T Gravand (A048) T Pibeand (A050) T Krikand (A052) T Spidsand (A054) T Skeand (A056) T Hvinand (A067) T	Stor skallesluger (A070) T Havørn (A075) T Rørhøg (A081) Y Blå kærhøg (A082) T Vandrefalk (A103) T Plettet rørvagtel (A119) Y Blishøne (A125) T Klyde (A132) T/Y Almindelig ryle (A149) T/Y Brushane (A151) Y Lille kobbersneppe (A157) T Splitterne (A191) Y Fjordterne (A193) Y Havterne (AA194) Y Mosehornugle (A222) Y

Ifølge "Natura 2000 plan 2009-2015, Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen" er arealreduktion eller fragmentering for rigkær og tørvelavning en trussel. Den luftbårne kvælstofdeposition overskrider den laveste ende af tålegrænsen for klitnaturtyperne tør hede og tørvelavning. Udtørring som følge af dræning og grøftning udgør især en trussel mod strandengene og de ferske enge.

Næringsstofbelastning af kystlagunen Ringkøbing Fjord udgør en alvorlig trussel og der er stadig en for stor tilførsel af næringssalte fra oplandet. På en række lysåbne naturtyper er opvækst, eller tilgroning med uønsket træer, buske og/eller invasive arter en trussel. Manglende pleje/afgræsning af arealer med strandeng, eller fersk eng er et problem for en række af de ynglende fugle, samt af de rastende og fouragerende trækfugle.

Slusepraksis i Hvide Sande har en stor indflydelse på saliniteten af fjordvandet og vandstanden i fjorden. Udover lagune naturtypen er specielt strandengene afhængige af saltvandspåvirkning og denne naturtypes udbredelse og tilstand relaterer derfor til slusepraksis. Mange arter, især ynglefugle, stiller også specifikke krav til salinitet og vandstandsforhold. Fysisk påvirkning som følge af nuværende og tidligere regulering og vedligeholdelse betyder, at flere af de nedre dele af de mindre vandløb i området generelt er præget af fysiske dårlige forhold. Forstyrrelse i form af menneskelig aktivitet kan udgøre en trussel mod fuglene. Rovdyr i form af bl.a. ræv og mink er en trussel mod flere af de ynglende fuglearter.

Ifølge "Natura 2000 plan 2009-2015, Ringkøbing Fjord" er naturtyperne og arter inden for Natura 2000-området vurderet til at have de prognoser, der er angivet i nedenstående tabel. Bevaringsstatus for naturtyper og arter er en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er tale om en prognose for arternes og naturtypernes udviklingsretning.

Prognosen	Naturtype eller art
Gunstig, eller vurderet gunstig	Odder, rørdrum, skestork, rørhøg, havørn, blå kærhøg, vandrefalk, krikand, grågås, bramgås, lille kobbersnepe og laks
Ugunstig, eller vurderet ugunstig	Lagune (Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen), strandeng, arealer med klitnaturtyper, vandløb, tør hede, tørvelavning, rigkær, vandranke (Falen Å), plettet rørvagtel, almindelig ryle, klyde, brushane, splitterne, havterne, fjordterne, knopsvane, sangsvane, pibesvane, kortnæbbet gås, mørk- buget knortegås, gravand, pibeand, spidsand, skeand, hvinand og blishøne
Ukendt	Flodmundinger, kransnålalge-sø, næringsrig sø, brunvandet sø, damflagermus, havlampret, flodlampret, stavsil, majsild, stor skallesluger og mosehornmugle

Husdyrbrugets anlæg ligger ca. 8-9 km øst for Natura 2000-området Ringkøbing Fjord. Vurdering heraf vil fremgå af nedenstående afsnit.

Lønborg Hede:

Husdyrbrugets anlæg ligger ca. 6-7 km SØ fra habitatområdet Lønborg Hede (H 196)

Udpegningen til habitatområde er foretaget på grundlag af følgende naturtyper og art:

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 196		
Naturtyper:	Revling-indlandsklit (2320)	Våd hede (4010)
	Søbred med småurter (3130)	Tør hede (4030)
	Kransnålalge-sø (3140)	Tidvis våd eng (6410)
	Brunvandet sø (3160)	Hængesæk (7140)
	Vandløb (3260)	
Arter:	Bæklampret (1096)	

Lønborg Hede er beliggende på Ølgod Bakkeø. Selve heden kan i store træk skitseres, som en højtliggende hede med hedelyng, revling og spredt klokkelyng, samt en lavtliggende hede med fugtig eller vandmættet jordbund det meste af året og som har indslag af hedemose, kær, sø og å. Den våde hede domineret af klokkelyng og andre våde hedesamfund, udgjorde tidligere en betydeligt større andel af Lønborg Hede, end hvad tilfældet er nu. Tidligere arealer med våd hede har i de seneste årtier skiftet naturtype til tør hede, pilekrat og blåtopdominerede samfund. De topografiske forhold har begunstiget denne todeling af heden, idet heden indenfor kort afstand har niveauforskel på op til 10-15 meter, således at den tørre hede nærmest fremstår som et plateau. På den fugtige del af heden er der egentlige søer. Igennem en af søerne (Bredkær) løber Stygbæk å.

Lidt over halvdelen af området er fredet af Lønborg Hede fredningen, der har til formål at beskytte områdets enestående hedekærsområder med klokkelyngarealer begunstiget af de specielle atlantiske klimaforhold i området samt beskytte ynglebestande af urfugl, tinksmed og stor regnsparve. Tinksmeden er dog ikke længere ynglefugl i området og urfuglen findes ikke længere i den danske natur.

De primære trusler imod områdets status er næringsstofbelastning fra luften og tilgroning med vedplanter og blåtop, samt ikke-hjemmehørende arter.

Ifølge "Natura 2000 plan 2009-2015, Lønborg Hede" er naturtyperne og arter inden for Natura 2000-området vurderet til, at have de prognoser, der er angivet i nedenstående tabel. Bevaringsstatus for naturtyper og arter er en vurdering af, hvordan deres tilstand vil være i fremtiden, såfremt der ikke sker ændringer i udnyttelsen og i de trusler, der eksisterer i dag. Der er tale om en prognose for arternes og naturtypernes udviklingsretning.

Prognosen	Naturtype, eller art
Gunstig, eller vurderet gunstig	Vandløb og bæklampret
Ugunstig, eller vurderet ugunstig	Våd hede, tør hede og hængesæk
Ukendt	Revling-indlandsklit, tidvis våd eng, søbred med småurter, kransnålalgesø og brunvandet sø

2.7.2 Grundvand og overfladevand

Der indgår ikke udbringningsarealer i denne godkendelse, idet al jorden fra Esbølvej 54 drives under et andet CVR nummer og arealerne indgår derfor som aftalearealer og godkendes særskilt efter § 16 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, således at beskyttelsesniveauerne for nitratudvaskning til overflade vand og grundvand, samt fosforoverskuddet overholdes.

Risikoarealer

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke på et areal, som skråner 6-12 grader, eller derover mod vandområder. Det er derfor vurderet, at der ikke er særlig risiko for overfladestrømning fra husdyrbrugets anlæg til vandmiljøet

Grundvand

Husdyrbrugets anlæg ligger i område med drikkevandsinteresser, men udenfor nitratfølsomme indvindingsområder. I en afstand af ca. 31 meter fra den nye svinestald, ligger der en markvandsboring. Det lovpligtige afstandskrav på 25 meter fra markvandsboringen til den nye stald, jvnf. § 8 i husdyrloven, er således overholdt.

Ringkøbing-Skjern kommune er ikke i besiddelse af oplysninger, der kan begrunde, at der skal stilles skærpende afstandskrav i forhold til dem loven foreskriver i § 8. På baggrund af det lovpligtige afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget derfor placeringsmæssigt ikke at give væsentlige gener for omgivelserne, eller væsentlig risiko for forurening.

2.7.3 Bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal i henhold til Habitatdirektivets artikel 12 indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV. For dyrearterne er der bl.a. forbud i mod beskadigelse eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og i mod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer eller vandre. For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen aktuelle registreringer af plantearter, der står på Habitatdirektivets Bilag IV, i nærheden af husdyrbrugets anlæg. Det er endvidere Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at plantearterne næppe findes i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

Følgende dyrearter kan tænkes, at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune:

Småflagermus, Markfirben, Odder, Spidssnudet frø og Strandtudse, samt visse vandtilknyttede insekter. Arterne er næppe tilknyttet driftsbygningerne, men nedenstående arter kan muligvis have levested, fødesøgningsområde eller opholdssted i habitater tilknyttet, eller i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

- Småflagermus: Ud fra småflagermus levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af driften af husdyrbruget.
- Odder: Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.
- Markfirben: Er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af driften af husdyrbruget.
- Visse vandtilknyttede insekter: Kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges, eller gror til.

- Spidssnudet frø og strandtudse: Kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger ingen aktuelle registreringer.

Alle padder er fredede og for at tilgodese vandhullers fremtidige kvalitet som leve- og ynglested for padder, bør gødskning og sprøjtning ved vandhuller begrænses. Der bør derfor holdes en gødsknings- og sprøjtefri zone på mindst 10 m til vandhuller. Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen registreringer af vandhuller i nærheden af husdyrbrugets anlæg.

På grundlag af den nuværende viden vurderes det, at husdyrbruget og driften af dette ikke vil medføre negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

2.7.4 Ammoniak

Generelt krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 15 %, dog med visse modifikationer jf. lovgivningen. Ammoniakreduktionen er opnået ved, at den nye stald er etableret med gyllekølingsanlæg, samt at den nye gylletank er med telt overdækning.

Sigtet med krav om reduktion af ammoniaktabet fra husdyrbrug er at sikre, at der både generelt og specifikt i forhold til beskyttede naturtyper og internationale forpligtigelser sker en forstærket fortsat reduktion af ammoniakbelastningen (baggrundsbelastningen) på Danmarks natur.

Husdyrbruget taber ifølge ansøgningen 685 kg N mindre end det lovpligtige krav foreskriver. Dvs., at det lovpligtige ammoniakreduktionskrav for husdyrbruget er opfyldt.

Individuelt krav til ammoniakbelastning på ammoniakfølsomme naturområder
§ 7-naturområder

Beskyttelsen af naturområder mod ammoniakdeposition er i husdyrloven rettet mod områder, der er omfattet af lovens § 7, og som betegnes som "særlige naturområder". Derudover har Ringkøbing-Skjern Kommune udpeget nogle naturområder, der også vurderes som særlige ammoniakfølsomme (anden kvælstoffølsom natur) og disse skal beskyttes mod ammoniakdeposition på lige fod med § 7 naturområderne.

Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer. Bufferzone I er inden for 0 - 300 m og bufferzone II er inden for 300 - 1000 m, fra disse naturområder.

Er hele, eller dele af husdyrbrugets anlæg placeret inden for bufferzone I kan der ikke tillades en merbelastning fra det samlede anlæg. Den tilladte merbelastning i bufferzone II afhænger af antallet af eventuelt andre husdyrbrug med husdyrproduktion større end 75 DE i samme bufferzone og nærmere end 1000 meter fra det anlæg, der miljøgodkendes.

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor bufferzone I og bufferzone II. Det nærmeste § 7-område (Vejrupsø Hede) ligger ca. 1,7 km fra anlægget og der er foretaget en beregning til dette naturområde. Beregningen viser, at merdepositionen, som følge af ansøgte husdyrændring, vil være 0,0 kg N/ha/år og den totale belastning vil være 0,1 kg N/ha/år.

§ 7 hedearealet, som er beliggende ca. 1,7 km NV fra husdyrbrugets anlæg er i gældende kommuneplan A-målsat natur og samtidig særligt kvælstoffølsom natur. For A-målsatte naturområder gøres der en særlig indsats for at videreudvikle områdernes naturværdier ved f.eks. naturpleje. Kommunen vurderer, at § 7 hedearealets tålegrænse er mellem 10-20 kg N/ha/år og baggrundsbelastningen i området er 15,7 kg N/ha/år.

Det er kommunens vurdering, at påvirkningen med ammoniak fra det etablerede anlæg til § 7-området ikke vil kunne medføre en negativ påvirkning, idet indsendte beregninger viser, at merdepositionen til naturarealet vil være 0,0 kg N/ha/år. Dvs. at den samlede belastning til § 7 arealet er status quo, som følge af ansøgte husdyrændring.

Andre naturområder

Spredt om ejendommen forekommer der arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Den § 3-beskyttede natur er omfattet af et generelt forbud mod tilstandsændringer. Kommunen kan dog i helt særlige tilfælde dispensere fra dette forbud. Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før Naturbeskyttelseslovens ikrafttræden i 1992. Driften af disse arealer må ikke intensiveres i forhold til driften før 1992, hvilket bl.a. indebærer, at ferske enge og overdrev højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992.

På Miljøportalen (<http://www.miljoportal.dk/>) kan du se de § 3-beskyttede naturområder i nærheden af din ejendom (Ringkøbing-Skjern Kommune gør dog opmærksom på, at registreringerne kun er vejledende).

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen og er ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2009 beregnet til 15,7 kg N/ha/år i området omkring anlægget.

Kommunen har vurderet tilstanden og områdernes værdi som regionale og lokale naturområder i kommunens netværk af natur, samt eventuelle forekomster af fredede, rød-, eller, gullistede plante-, eller dyrearter.

Natur i forhold til anlægget

Inden for 1000 meter fra staldanlægget er der følgende registrerede naturområder omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven:

Naturtype	Afstand fra anlæg	retning	N-dep beregning	N-dep merbelastning	N-dep total
Sø/mose	ca. 430 meter	N	Ja	0,6	0,9
Sø	ca. 514 meter	NV	Nej	-	-

§ 3 sø/mosen beliggende ca. 430 meter N fra husdyrbrugets anlæg er C-målsat i gældende kommuneplan. For C-målsatte områder er målet at arbejde for at bevare en god biologisk tilstand. Kommunen vurderer, at moseområdets tålegrænse er mellem 10-25 kg N/ha/år. Baggrundsbelastningen i området er 15,7 kg N/ha/år. Dette giver en samlet belastning på 16,3 kg N/ha/år.

Den tilgroede sø/mose vil, efter kommunens vurdering, ikke blive væsentlig påvirket som følge af en merbelastning på 0,6 kg N/ha/år, idet tålegrænsen for området ikke overskrides og belastningen er under 1 kg N/ha, som vurderes at være væsentlighedskriteriet for den maksimale deposition til naturområdet.

Der er ikke foretaget beregninger af depositionen til den nærliggende § 3 sø, der ligger ca. 514 meter NV for husdyrbrugets anlæg. Kommunen vurderer ikke, at vandhullet som udgangspunkt er ammoniakfølsomme, idet de allerede er påvirkede med næringsstoffer fra markerne og derfor vil påvirkningen fra luftbåren kvælstof være uvæsentlig for deres tilstand.

Nærmeste internationale naturområde er EF-Habitatområde "Lønborg Hede" som ligger ca. 6,6 km NØ for husdyrbrugets anlæg. Kommunen vurderer, at husdyrbrugets anlæg ikke vil påvirke habitatområdet væsentlig med ammoniak, idet afstanden til området er langt ud over 1000 meter, hvor der kan være en væsentlig påvirkning.

Herudover er det Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er andre internationale naturbeskyttelsesområder, der ikke er beskyttet tilstrækkeligt mod ammoniak fra det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug. Vurdering er baseret på baggrund af de store afstande til de øvrige internationale naturbeskyttelsesområder.

Samlet vurdering

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) har rådgivet om det faglige grundlag til fastsættelsen af beskyttelsesniveauet for ammoniak i husdyrlovgivningen. Det er således ifølge Miljøstyrelsen kun helt undtagelsesvist nødvendigt at stille yderligere, skærpede krav i forhold til ammoniak. Miljøministeriet har endvidere oplyst i brev af 6. juli 2009, at for så vidt hvad angår kumulation, er det håndteret, dels ved at grænsen for merbelastning med ammoniak skærpes markant, hvis der er flere husdyrbrug med produktion større end 75 DE i nærheden af det husdyrbrug, der miljøgodkendes, samt dels ved det generelle ammoniakreduktionskrav gældende for alle større husdyrbrug der miljøgodkendes.

I miljøgodkendelser der gives til større husdyrbrug stilles der ammoniakrelaterede BAT vilkår (både for den nye del af anlægget, samt for den eksisterende del af anlægget). På sigt vil udstedelsen af miljøgodkendelser til landets større husdyrbrug på baggrund af de generelle reduktionskrav og de ammoniakrelaterede vilkår bidrage til at nedbringe ammoniakbelastningen, hvorved baggrundsbelastningen vil falde.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en yderligere/nyere viden end den der ligger til grund for gældende lovgivning, udmeldinger fra Miljøstyrelsen og de stillede vilkår i miljøgodkendelsen.

Kommunen vurderer, at hvis husdyrbruget drives som angivet i ansøgningen, efter gældende lovgivning, samt efter miljøgodkendelsens vilkår, vil husdyrbruget ikke medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af beskyttede naturområder, plantearter, eller dyrearter.

Det er dermed Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en yderligere skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer i husdyrloven. Vurderingen tager udgangspunkt i naturtypernes tålegrænser, mer- og totalbelastnings størrelse, kommunens forpligtigelse til at sikre naturtyper og arter der er beskyttet af Habitatdirektiverne, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus, tilgængelig litteratur om trusler i Natura 2000-områderne, kommunens forpligtigelser til at sikre naturtyper der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3, kommunens målsætninger og prioriteringer på naturområdet.

2.8 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at driften af husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt. Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en viden, der kan begrunde at de generelle afstandskrav, samt beskyttelsesniveauer skal skærpes yderligere, idet det og de stillede vilkår vurderes tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod væsentlige virkninger som følge af driften af husdyrbruget.

2.9 Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- Det etablerede omlægning og udvidelse af dyreholdet til 7.300 slagtesvin (30-112), svarende til 223,98 DE, samt 50 tyrekalve (40-220 kg) og 50 ungtyre (220-440 kg), alle i tung race, svarende til 18,38 DE, den opførte slagtesvinestald på 2.210 m² med drænet gulve/spalter og gyllekølingsanlæg og den etablerede gyllebeholder på 3.500 m³ med teltoverdækning kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, § 7-beskyttede natur-

områder, Natura 2000 områder overbelastet med fosfor (Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Ringkøbing Fjord), grundvand, herunder nitratfølsomme indvindingsområder, samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at omlægningen og udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det etablerede projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3

Bilag 3. Kommentarer til miljøgodkendelsen:

Beredskabsplan

Beredskabsplanen / driftsforskriften skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for miljøet.

Den skal, som minimum, indeholde:

- a. Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes, herunder telefonnumre.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m..
- d. En opgørelse over materiale der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Støj

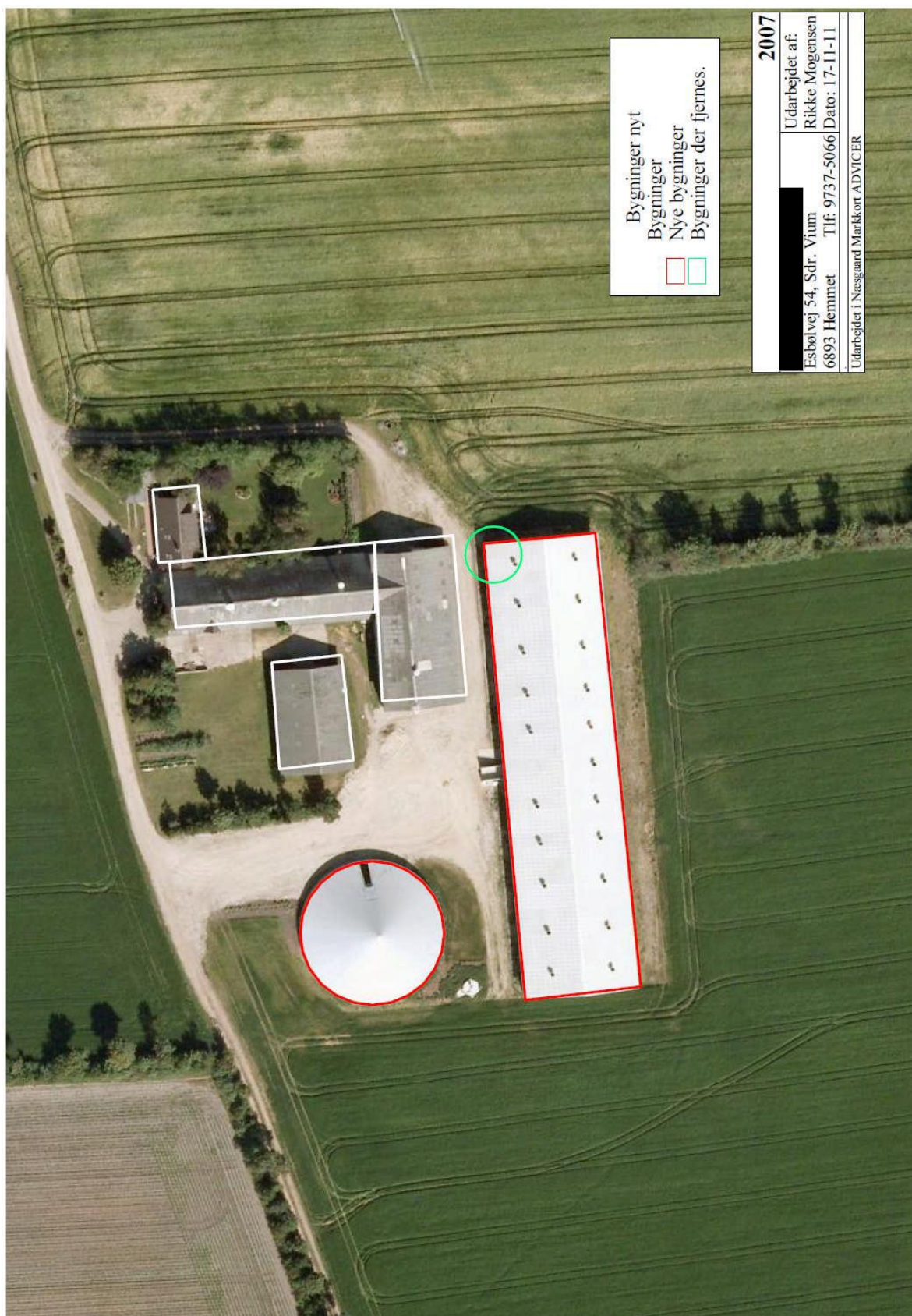
Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa).

Dokumentation for overholdelse af støjkraevne kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift), eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkllder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjbergningsvejledning og foretages i punkter som forinden, aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

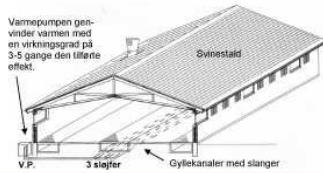
Bilag 4

Bilag 4. Bygningsoversigt, samlede anlæg

Bilag 5. Gyllekøling – fabrikat

Gyllekøling

Reducer ammoniakfordampningen og få et optimalt staldmiljø

Udviklingen i svine sektoren med stadig større enheder, gør at fordelene ved gyllekøling bliver mere og mere indlysende:

- Der er mange penge at spare, ved at genbruge overskudsvarmen fra gyllen til opvarmning af pattegrisehuler, farestald og stuehus.
- Forsøg lavet af Landsudvalget for svin viser, at ammoniakfordampningen kan nedsættes med op til 30%, ved hjælp af gyllekøling.
- Skal besætningen udvides, eller skal du bygge ny stald, så er gyllekøling virkelig noget, som kan hjælpe en ansøgning igennem, idet det er bevist at det nedsætter miljøbelastningen af omgivelserne.
- Tilbagebetalingstid for investeringen i gyllekøling er ofte kun 2-5 år.

Som det ses af ovenstående, så går økonomi og miljø hånd i hånd, når man taler om gyllekøling, så der er ikke noget at betænke sig på.

Kontakt os og lad os lave en beregning på netop din besparelse...

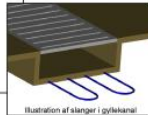

Illustration af slanger i gyllekanal

Varmegenvinding - SVIN

Staldvarme
 Genvind varmen fra din svinestald, til opvarmning af stuehus eller andre dele af din bedrift.

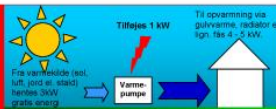
Gyllekøl
 Nedsæt ammoniakfordampningen med op til 50% og genvind samtidig varmen til opvarmning af f.eks. farestald e. lign.

25 års erfaring
 Vi har over 25 års erfaring med skræddersyet løsninger til landbruget. Denne erfaring, samt vores knowhow er din garanti for en god og driftssikker løsning.

Udnyt overskudsvarmen fra din svinebedrift og spar penge

Staldvarme

Varmegenvinding med en varmepumpe – PRINCIP

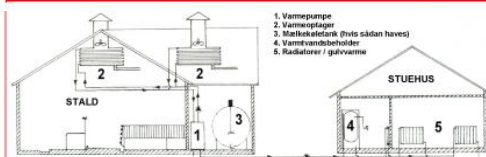
Når man laver en varmegenvinding ved hjælp af en varmepumpe, så handler det om at udnytte overskudsvarmen fra jorden, -luft, solen eller slåtånen og så udnytte den til opvarmning. En varmepumpe har den egenskab, at den kan "transportere" energi fra et lavt niveau til et højere, så denne energi kan bruges til opvarmning. Dette tilskud af GRATIS energi gør at der er MANGE penge at spare, typisk mere end 50% i forhold til et traditionelt varmeanlæg (fx oliefyrt). Samtidigt er en varmepumpe en meget miljørigtig måde at udnytte energien på, uden produktion af affaldsstoffer, og derved minimal påvirkning af drivhuseffekten.

Kendetegn ved KH nordtherms staldvarmeanlæg

- Høj virkningsgrad (typisk 4-5) pga. høj temperatur i varmeoptageren.
- Et driftssikkert anlæg, som er produceret af mere end 25 års erfaring indenfor området.
- Varmepumpen er specialudviklet til landbruget, og tåler derfor at stå i stalden.
- Skulle der opstå problemer, har vi specialuddannede personale på vagt ugens 7 dage.

Genvind varmen fra din stald, og spar 40 - 70% på din varmeregning

Sådan virker et staldvarmeanlæg

Overskudsvarmen fra stalden opvarmer vandet i "varmeoptageren" (2), dette vand pumpes så gennem "varmepumpen" (1). Der sker her ved en afkøling af vandet, og energien fra denne afkøling transporteres via varmepumpen til et højere temperatur, så den kan bruges til opvarmning af vandet i "varmtevandsbeholderen" (4), eller til husopvarmning "radiatorer/ gulvvarme" (5). Har man mælkeproduktion, kan overskudsvarmen fra nedkøling af mælken i "mælkeketletanken" (3), også udnyttes som beskrevet ovenfor.

Type	Luft-mængde m ³ /time	Væske-flow l/time	Fremlobs-temp. °C	Varme-optagelse kW	Diameter	Højde	Vægt Incl. væske
Turbo 240	5000	1000	5 °C	3,8 kW	1400 mm.	410 mm.	63 kg
Turbo 320	5000	1000	5 °C	5,1 kW	1400 mm.	540 mm.	83 kg
Turbo 480	5000	1000	5 °C	7,0 kW	1400 mm.	410 mm.	114 kg
Turbo 640	7500	1500	5 °C	10,0 kW	1400 mm.	540 mm.	147 kg

NB. Måling lavet ved 18 °C i udsugningsluft – Luftfugtighed 60%
 Ovenstående ydelser er resultatet af målinger foretaget af Danmarks Jordbrugs Forskning i 1998 (rapport nr. 915)

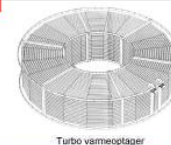
Hvor stor er besparelsen?

Har du et projekt kan vi lave en beregning, som viser din besparelse. Beregningsmetoden er udviklet, ud fra erfaringer opsamlet via de mange anlæg, som vi har produceret og installeret igennem de sidste 25 år...

Varmeoptager

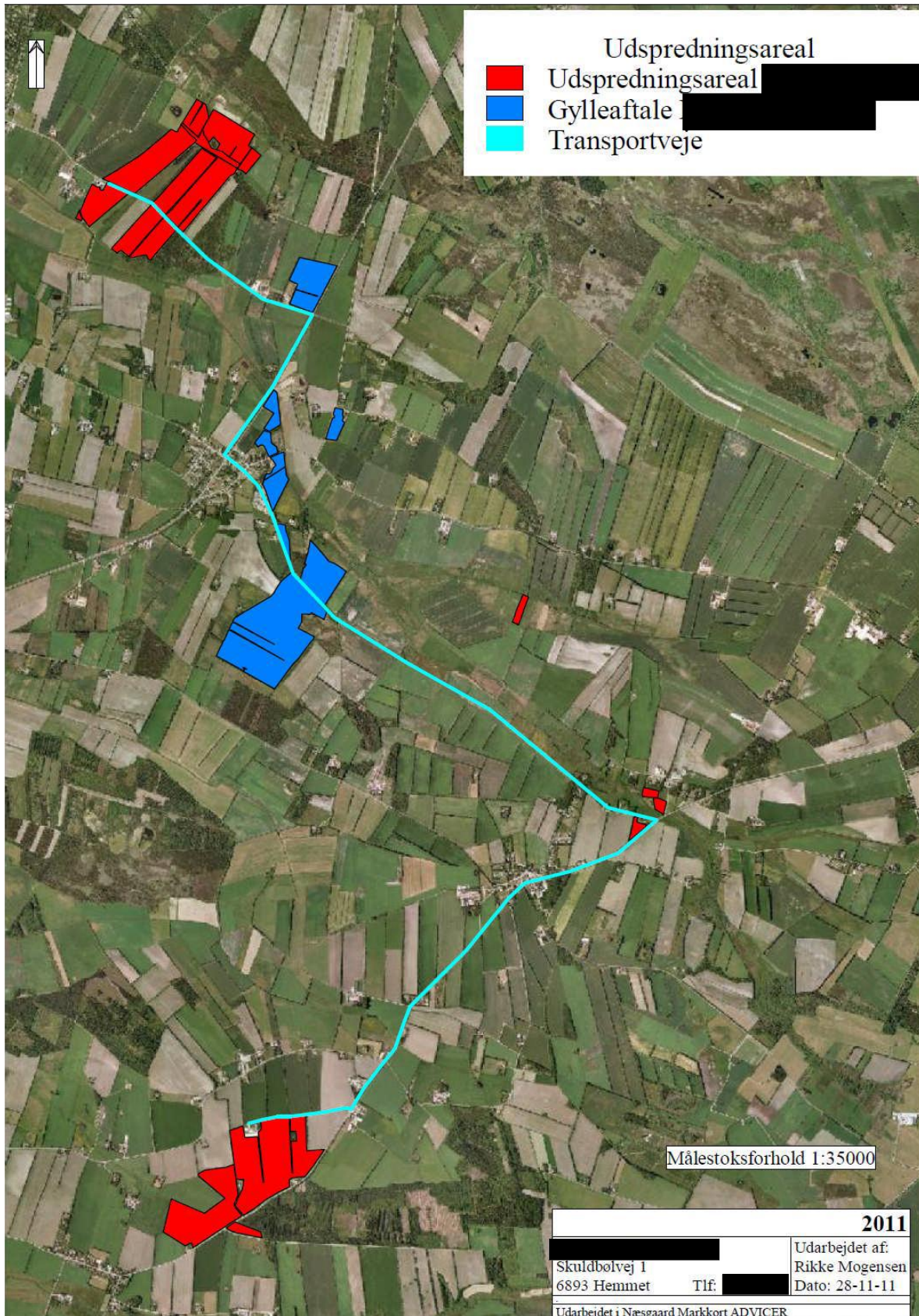
KH nordtherms varmeoptagere kan monteres på mange måder, afhængig af den enkelte stald og dens udførelse. Typisk placeres den dog under ventilationskorsten, således at udsugningsluft passerer forbi varmeoptageren. Er der ikke plads i stalden kan varmeoptageren også monteres på loftet i et hus af glasfiber.

Varmeoptageren består af 12 eller 16 slanger, som er viklet op i en spiral. Slangerne er forbundet til et fordelerrør og et samlerør, så de enkelte rør er forbundet parallelt. Det hele holdes sammen af en ramme i rustfrit stål, og der er monteringsbeslag for nem montering. Selve konstruktionen er lavet, så den tåler klimaet i stalden og rengøring ved hjælp af højtryksrensere. Under optageren monteres en bundbæke, som opsamler kondensvand og leder dette til afløb.

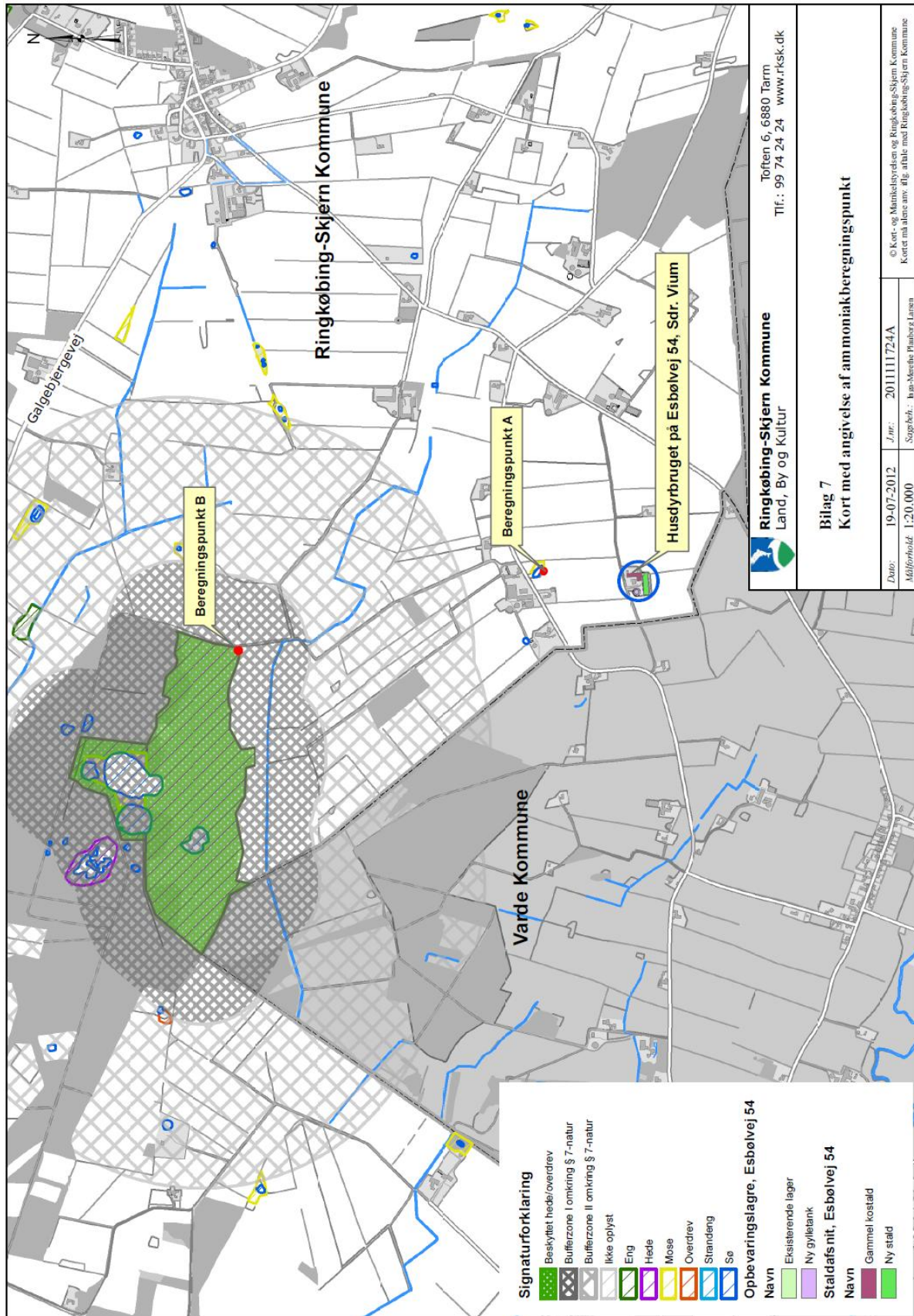

Bilag 6

Bilag 6. Udbringningsarealer, samt transportveje

Bilag 7. Kort med ammoniakberegningsspunkt

Bilag 8

Bilag 8. Resultat af ammoniakdepositionsberegning

Ansøger og dennens konsulent har foretaget ammoniakdepositionsberegninger på nærmeste § 3-mose område som ligger ca. 430 m fra den nye stald. Beregningerne viser, at kravet til den maximale deposition på 1 kg N/ha/år, er overholdt.

Resultat af ammoniakdepositionsberegning ved punkt A, som vist på kortbilag 7

Maksimale depositioner

	kgN
Højeste merdeposition i naturområdet	0,6
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,9

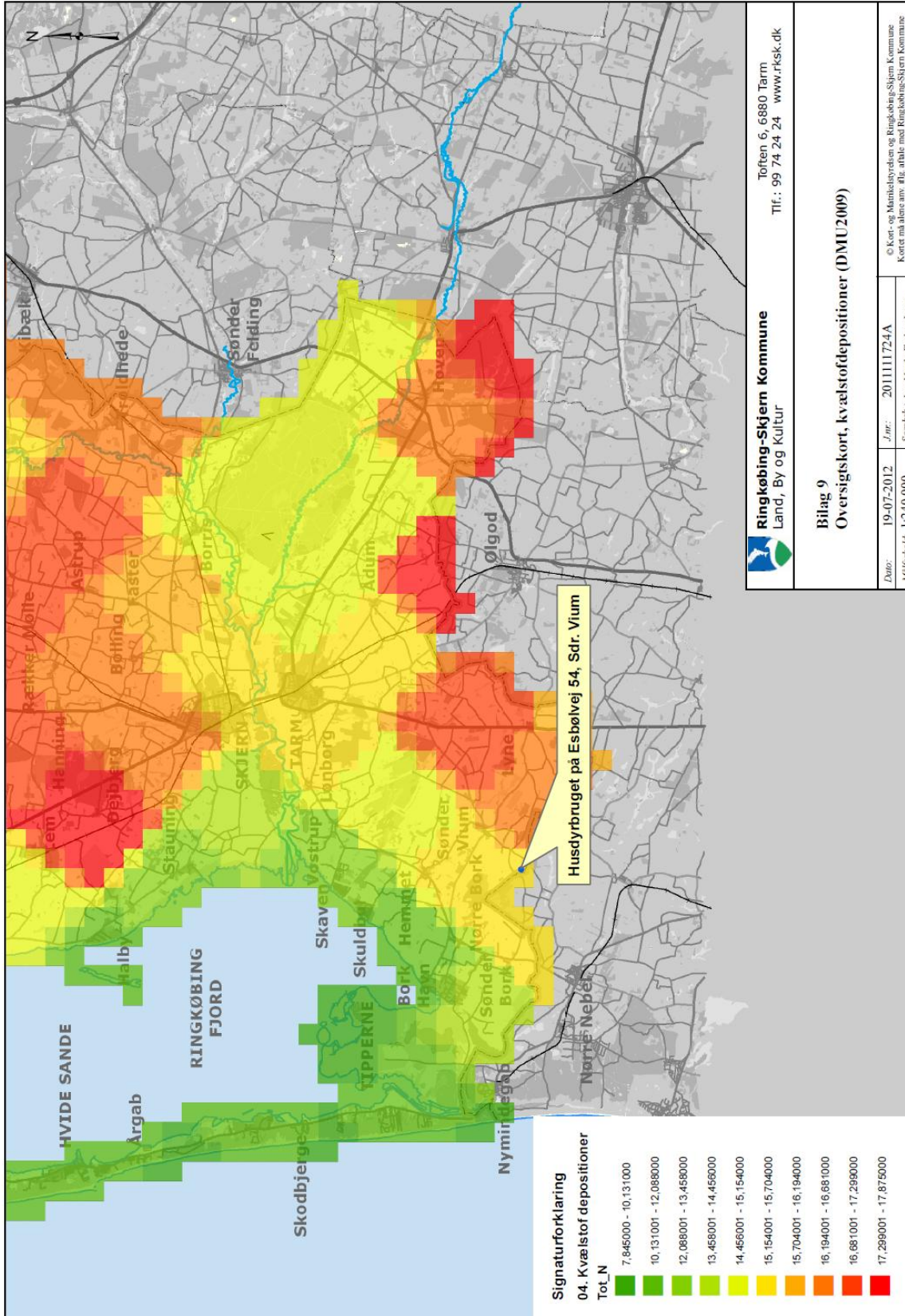
Ligeledes har ansøger og dennes konsulent foretaget depositionsberegninger til nærmeste registreret § 7 område (Vejrup sø Hede). Området, som er A-målsat og særligt kvælstoffølsomt, ligger ca. 1,7 km fra den nye staldbygning. Beregninger viser, at der ingen merbelastning er af ammoniak til naturarealet og beregningerne viser også at kravet på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Resultat af ammoniakdepositionsberegning ved punkt B, som vist på kortbilag 7

Maksimale depositioner

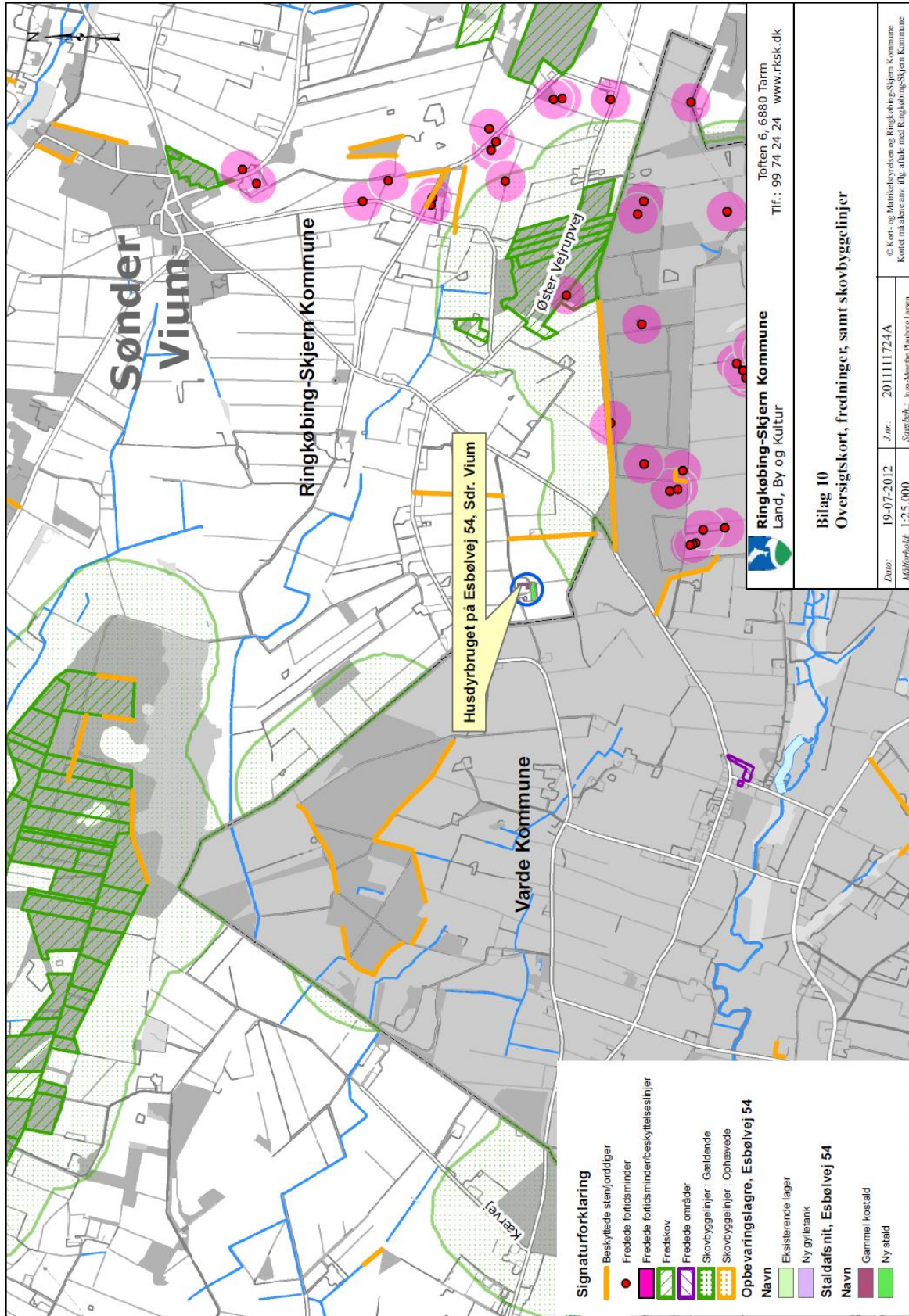
	kgN
Højeste merdeposition i naturområdet	0,0
Højeste totaldeposition i naturområdet	0,1

Bilag 9. Oversigtskort, kvælstofdepositioner (DMU2009)

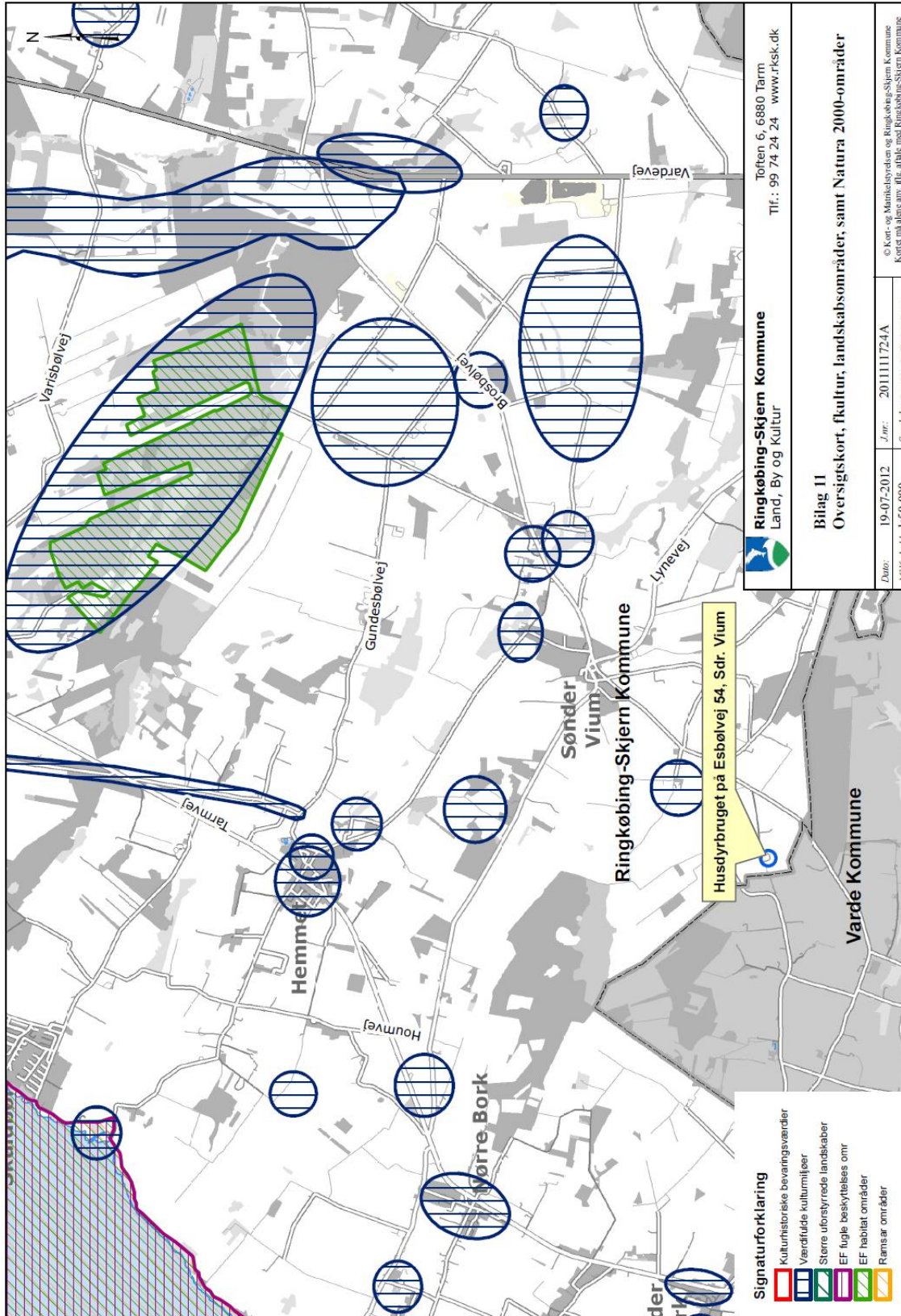
Bilag 10

Bilag 10. Oversigtskort, fredninger, samt skovbyggelinje

Bilag 11

Bilag 11. Oversigtskort, kultur, landskabs-, samt Natura 2000-områder

Bilag 12

Bilag 12. Oversigt over fodersammensætning

Fodersammensætning Esbølvej 54, Hemmet

Vedrørende fodersammensætning, skal der sættes vilkår til dette og vilkårene fastsættes som krav til maksimalt N og P ab dyr pr. år.

Indgangsvægt: 30 kg
afgangsvægt: 112 kg
FEsv pr. kg tilvækst: 2,71 kg /dyr
g råprotein pr FEsv: 146 g /FE
g fosfor pr FEsv: 4,52 g/FE

Der skal ifølge Wiki- vejledningen anvendes følgende ligninger

Kg N pr slagtesvin = (((afgangsvægt – indgangsvægt) x FEsv pr. kg tilvækst x g råprotein pr FEsv/6250) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0296 kg N pr kg tilvækst))

Kg N pr slagtesvin = (((112 kg – 30 kg) x 2,71 kg/dyr x 146,0 g/6250) – ((112 kg– 30 kg) x 0,0296 kg N pr kg tilvækst)) = **2,764**

P ab dyr pr slagtesvin = ((afgangsvægt – indgangsvægt) x FEsv pr kg tilvækst x g fosfor pr FEsv/1000) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0055 kg P pr kg tilvækst)

P ab dyr pr slagtesvin = ((112 kg – 30 kg) x 2,71 kg/dyr x 4,52 g/1000) – ((112 kg – 30 kg) x 0,0055 kg P pr kg tilvækst) = **0,5534**

Beregning af N og P ab dyr pr år sker vha. følgende formler:

Smågrise og slagtesvin: Antal producerede dyr i perioden x N eller P ab dyr pr svin x 365 dage / antal dage i opgørelsesperioden.

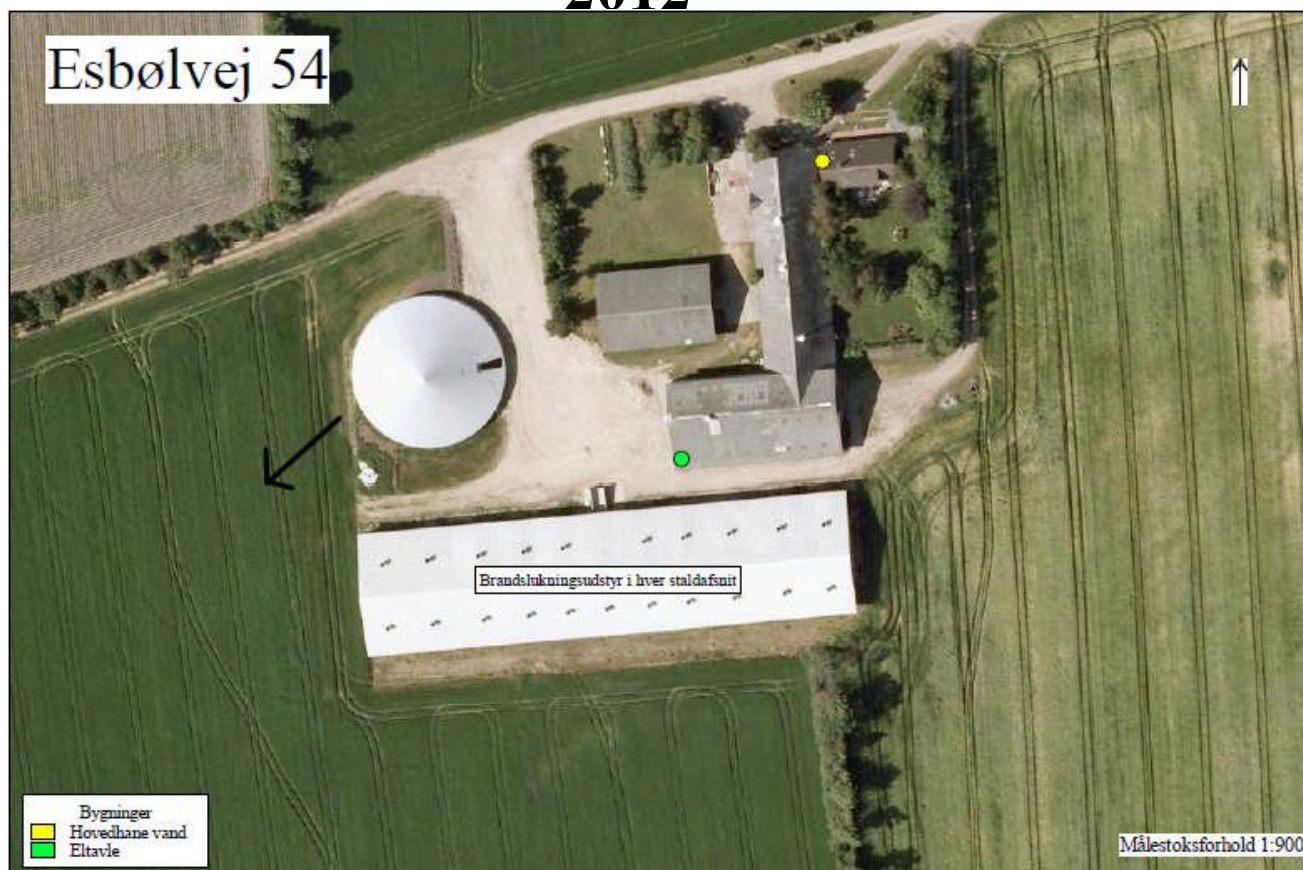
N ab dyr pr år: 7300 stk. x 2,76kg N/pr dyr = 20.148 kg N

P ab dyr pr år: 7300 stk. x 0,5534 = 4.040 kg P

Bilag 13. Beredskabsplan

Beredskabsplan

2012

For

**Esbølvej 54
6893 Hemmet**

Redegørelse

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gården ansatte mm. Og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forurening, brand og lign.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i teknikrummet

Kopi af beredskabsplanene findes på ejers kontor

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm.

Beredskabsplanen er sket sammen med og på basis af oplysninger der er stillet til rådighed af:

Ejer/driftleder: [REDACTED]

Tlf. [REDACTED]

Udarbejdet af:

Rikke Ilsøe Mogensen
Vestjysk Landboforening
Herningvej 3-5
6950 Ringkøbing

Brand- og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp tilkald da brandvæsenet på 1-1-2 og oplys

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Hvorvidt der er tilskadekomne og hvor mange
- Hvorvidt dyrene er kommet ud, dyreart og antal

Ejeren kontaktes på telefon: Tlf. [REDACTED]

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde, hvis dette er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden, skal branden begrænses ved at lukke døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet og oplys om

- Evt. tilskadekomne, eller dyr, der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder og brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes der følgende materiel som evt. kan anvendes for at afhjælpe brand

Der er placeret brandslukningsudstyr i hvert staldafsnit.

Overløb af gylle-instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - RING 1-1-2 og oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne - RING

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen

Ved overløb af gylle, vil gyllen hovedsagelig blive omkring ejendommen pga. det flade terræn. Gyllen vil i så fald løbe ned på den nærmeste mark, hvor gyllen kan standses via opdæmning af jord, halmballer, eller lign.

Der er ingen vandløb, dræn, eller dambrug i nærheden.

Kemikalie- og oliespild – instruks

Ved større overløb af kemikalier, olie m.m - RING 1-1-2 og oplys

- Navn, adresse og telefonnummer, der ringes fra
- Hvad der er sket, hvad og hvor meget, der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne – RING **99742424**

Stophaner / Hovedafbryder

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbrydere m.v. er afmærket på oversigtskortet.

Vand

Hovedhane er placeret

mellem gl. stald og stuehus

Elektricitet

Hovedafbryder er placeret

Teknikrummet

Strømsvigt

—

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk, eller varme. Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben. Begræns trækgener og varmeudvikling.

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til Sydenergi: **7011 5000**

og forhør om varigheden, af udfaldet.

Transport af bekæmpelsesmidler **(Begrænset transport på ejendommen)**

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker. Bekæmpelsesmidlerne skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel, samt en skovl og eks. plasticpose/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden. Medbring altid mobiltelefon således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer mv.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale, eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde evt. spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Diverse

—

Beredskabsplan ved Uheld og Driftsforstyrrelser.

Gylle:

Ved uheld hvor der pumpes, eller spildes gylle, skal ejeren kontaktes omgående på telefon [REDACTED]

Ved større udslip kontaktes desuden **Varde maskinstation** på telefon **7522 3033**, hvor nødvendigt materiel bestilles f.eks. slamsuger, lastbil, eller gummiged.

Teknisk Forvaltning i Kommunen kontaktes efterfølgende på telefon.

Er der brug for øjeblikkelig indsats ringes **112**.

Diesel:

Ved udslip fra dieseltank, kontaktes ejer omgående på telefon: [REDACTED]

Ved større udslip kontaktes Teknisk Forvaltning i Kommunen på telefon: **9974 2424**

Brand:

Der er brandslukningsudstyr i alle staldafsnit

Kemikalier:

Ved udslip af kemikalier opsuges spildet med savsmuld/kattegrus som står i nærheden af kemikalierummet. Ring til ejer på telefon: [REDACTED]

Ved større uheld laves en dæmning af halm, jord og afhængig af mængde og art.

Teknisk Forvaltning i Kommunen kontaktes efterfølgende på telefon: **9974 2424**

Er der brug for øjeblikkelig indsats ringes **112**.

Strømsvigt.

Ved længerevarende strømsvigt tilsluttes nødstrømsanlægget på ejendommen.

Ring til ejer på telefon: [REDACTED]. Eller Elektriker: Jakobsen El: **9737 5218**

Ved nye tiltag på ejendommen eller andre ting som kan have indflydelse på miljøet eller dyrevelfærden, vil dette blive skrevet ind i virksomhedens beredskabsplan.

Telefonnumre:

Ejer: [REDACTED]

Miljømyndighed: 99742424

Falck/brandvæsen: 112

Varde Maskinstation: 75223033

Jakobsen El: 97375218

Beredskabsplan

Oversigtskort over ejendommen

